Noon	FIRST EXAM : 2025	
DATE : 09/10/2025	STD : 11 : GUJARATI	TIME : 2 HOURS MARKS : 50

વિભાગ : A : પદ્ય આધારિત

* **નીચે આપેલા પ્રશ્નનો હેતુલક્ષી ઉત્તર આપો.** **(01)**

1) ધણ બપોરે શું કરે છે ?

* **નીચે આપેલ વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો.** **(02)**

2) એમ ઊગાર્યો ચંદ્રહાસ કાવ્ય કયા આખ્યાનમાંથી લેવામાં આવ્યું છે ?

(A) વિષયા આખ્યાન (B) પ્રેમાનંદ આખ્યાન

(C) ચંદ્રહાસ આખ્યાન (D) નળાખ્યાન

3) છપ્પાને કેટલા ચરણ ધરાવતો કાવ્ય પ્રકાર છે ?

(A) પાંચ (B) ત્રણ

(C) આઠ (D) છ

* **નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો એક ગુણ)** **(02)**

4) ચોપાસ કોની શાખાઓ પ્રસરી રહી છે ?

5) નાયક નહીં રોકવા માટે નાયિકાને કયું કારણ આપે છે ?

* **નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો.** **(02)**

6) નાવિકે રામને હોડીમાં બેસાડવાની શા માટે ના પાડી ?

* **નીચે આપેલા પ્રશ્નોનો સવિસ્તાર ઉત્તર લખો.** **(03)**

7) ચંદ્રહાસનું પાત્રાલેખન કરો.

અથવા

7) 'આવી નગરમાં લાગી લાય' છપ્પા દ્વારા રજૂ થયેલા જ્ઞાનના મહિમા વિશે નોંધ લખો.

વિભાગ : B : ગદ્ય આધારિત

* **નીચે આપેલા પ્રશ્નનો હેતુલક્ષી ઉત્તર આપો.** **(01)**

8) ગૌરીશંકર જોશીનું ઉપનામ જણાવો.

* **નીચે આપેલ વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો.** **(02)**

9) અમુને શેનો શોખ હતો ?

(A) ફરવાનો (B) વાંચવાનો

(C) પાંચીકાનો (D) કપડાનો

10) 'થોડાં આસું, થોડાં ફૂલ' કોની આત્મકથા છે ?

(A) સરસ્વતીચંદ્ર (B) જયશંકર ભોજક

(C) બાપુલાલ નાયક (D) ગોવર્ધનરામ

* **નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો એક ગુણ)** **(02)**

11) લેખક ઝમકુ અને જમનના સંદર્ભે કોને સાચો યજ્ઞ કહે છે ?

12) જીભ દ્વારા કયા બે મોટાં કાર્યો થાય છે ?

* **નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ- ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો.** **(02)**

13) ભૈરવકાકા કોણ હતા ? તેમની શી વિશેષતા હતી ?

* **નીચે આપેલા પ્રશ્નોનો સવિસ્તાર ઉત્તર લખો.** **(03)**

14) 'પોસ્ટ ઑફિસ' વાર્તાનો અંત તમારા શબ્દોમાં લખો.

અથવા

14) 'બુરાઈના દ્વાર પરથી' શીર્ષકની યથાર્થતા ચર્ચો.

વિભાગ : C : વ્યાકરણ આધારિત

* **નીચે આપેલા કોઈપણ બે સમાનાર્થી શબ્દો સામ સામે જોડીને લખો. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ)** **(01)**

15) ચરણ વદન સંશય

16) શંકા પાય ચહેરો

17) મુખ વહેમ પગ

* **નીચે આપેલા વાક્યોમાંથી કોઈપણ બે વાક્યોમાં રેખાંકિત શબ્દનો વિરોધી શબ્દ લખી વાક્યનો અર્થ બદલાય નહીં તે રીતે વાક્ય ફરીથી લખવું. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ)** **(01)**

18) અમુ ખૂબ તોફાની હતી

19) સરોવર નિર્મળ નીરથી ભરેલું છે.

20) એ મર્મમાં હૃદયની તમામ દુર્ગંધ હતી.

* **નીચે આપેલા શબ્દ સમૂહમાંથી કોઈપણ બે શબ્દ સમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ)** **(01)**

21) વસ્તુને જોવા-વિચારવાની રીત

22) જમ્યા પછી મોં સુવાસિત કરવા ખાવની વસ્તુ

23) શિયાળનો અવાજ

* **નીચે આપેલા તળપદા શબ્દોના શિષ્ટ અર્થ લખવા. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ)** **(01)**

24) લાય

25) સાટે

* **નીચેના શબ્દોની સાચી જોડણી લખો. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ)** **(01)**

26) સહાનુભુતિ

27) પરિસ્થીતિ

* **નીચેના શબ્દોના અર્થભેદ લખો. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ)** **(01)**

28) ઊછળવું - ઉછેરવું

29) પાણી - પાણિ

* **નીચેના રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો.** **(01)**

30) પાશેરામાં પહેલી પૂણી

અથવા

30) ધુમાડો કરવો.

49

* **નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાં દર્શાવેલ સૂચના મુજબ કોઈપણ ત્રણ ના ઉત્તર લખવા. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) (03)**

નીચેના વાક્યમાં પ્રત્યે ખોટા વપરાયા હોય તો સુધારી ફરીથી લખો.

31) જયશંકરે સ્ત્રીનું પોશાક ધારણ કર્યું.

નીચેના વાક્યમાંથી સંયોજક શોધીને લખો.

32) મારી બહેનનું નામ અમૃતા પણ અમે અમુ કહેતા.

નીચેના વાક્યમાં વિભક્તિ પ્રકાર ઓળખાવો.

33) સાહેબ ! આ એક ગાંડો ડોસો છે.

નીચેના વાક્યમાં સંયોજક મૂકો.

34) હું રાજપર આવીશ, તમારા વાસમાં ચોક્કસ આવીશ.

વિભાગ : D : અર્થગ્રહણ

* **નીચેનું કાવ્ય વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો એક ગુણ) (04)**

પ્યારા ગોવિંદના ગુણ ગાશું, રાણાજી !

અમે પ્યારા ગોવિંદના ગુણ ગાશું

ચરણામૃતનો નિયમ હમારે, નિત્ય ઊઠી મંદિર જાશું રાણાજી !

રાણોજી રૂઠશે તો રાજ તજાળશે, પ્રભુજી રૂઠે રે મરી જાશું રાણાજી

વિખના પ્યાલા રાણાજીએ મોકલ્યા, ચરણામૃત કરી લેશું રાણાજી

રામના નામનું જહાજ બનાવશું, તેમાં બેસીને તરી જાશું રાણાજી

બાઈમીરાં કહે પ્રભુ ગિરિધરના ગુણ, પર વારી જાશું રાણાજી

પ્રશ્નો:

35) મીરાં કોના ગુણ ગાવાની વાત કરે છે ?

36) મીરાંબાઈને કયો નિયમ છે ?

37) રાણાજીએ શું મોકલ્યું ?

38) કાવ્યને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

* **નીચેનું ગદ્યખંડ વાંચી, તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (04)**

ખરેખર આપણે સૂકાં પાંદડાં જેવા ખખડ્યા કરીએ છીએ, વેળાકવેળાએ કણસ્યા કરીએ છીએ. જીવન આપણે માટે ઉપચાર બની ગયું છે, આપણી ચેતનાનો ફુવારો હવે ઊંચે ઊડી શકતો નથી. વૃક્ષોની અંદર જે જીવન હોય છે એ ઋતુએ ઋતુએ બહાર ઊભરાઈ આવે છે. આપણે માણસો વિશે એવું કહી શકીશું ખરા ? આપણી મુઠ્ઠીઓ જકડાતી જાય છે. ખુલવાનું કે ખીલવાનું જાણે આપણે ભૂલતા જઈએ છીએ. આપણે સંસ્કૃતિની મોટી મોટી વાતો કરીએ છીએ. એટલું જ, બાકી હજી તો આપણને પ્રકૃતિની સાથે ય રહેતા આવડ્યું નથી. આપણે સંસ્કૃતિ-પ્રકૃતિને વિરોધી શબ્દ માનીને વર્તવા લાગ્યા છીએ એવું તો નથીને ! પ્રકૃતિને ભૂલીને જીવી ન શકાય. સંસ્કૃતિ તો હંમેશા પ્રકૃતિની ગોદમાં પાંગરી છે. પ્રકૃતિ ભણી પાછા વળવું એ જીવનનો નવોન્મેપ છે.

પ્રશ્નો:

39) આપણે કેવી રીતે ખખડ્યા કરીએ છીએ ?

40) આપણે શું ભૂલતા જઈએ છીએ ?

41) આપણને ક્યાં રહેતા આવડતું નથી ?

42) ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

નીચે આપેલ વાક્યોમાં યોગ્ય વિરામચિહ્નો દર્શાવી ફરી લખો. (02)

43) ઠીક ત્યાર બેઠાં બેઠાં ફાંકો ધૂળ આંહી બે દિ સુધી.

વિભાગ : E : લેખન સજ્જતા

* **નીચે આપેલ પંક્તિનો વિચાર વિસ્તાર કરો. (03)**

44) પોપટ કોયલ બોલે થોડો પણ લાગે ભલો,
વૃથા ગુમાવે તોલ બહુ બોલીને દેડકાં.

* **નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય પર આશરે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખો. (07)**

45) ઓનલાઈન થઈ રહેલું વિશ્વ :

(મુદ્દા : પ્રસ્તાવના – ઈન્ટરનેટનો ઉપયોગ – ઓનલાઈન ખરીદી, બેન્કિંગ, શિક્ષણમાં ઉપયોગિતા – દૂરપયોગ – ઉપસંહાર)

અથવા

45) મેં જોયેલી એક દુર્ઘટના :

(મુદ્દા : પ્રસ્તાવના – આગની જાણ – આગનું દશ્ય – દોડાદોડી અને બચાવ કાર્ય – આગથી થયેલું નુકસાન – લોકોની સહાય – ઉપસંહાર)

અથવા

45) સ્વચ્છતા ત્યાં પ્રભુતા :

(મુદ્દા : પ્રસ્તાવના – શરીરની સ્વચ્છતા – ઘર અને મહોલ્લાની સ્વચ્છતા – ગાંધીજીના સ્વચ્છતા અંગેના પ્રયત્નો – સ્વચ્છતાની જવાબદારી – વિદેશોમાં સ્વચ્છતા – ઉપસંહાર)

Noon

FIRSAT EXAM - 2025
STD : 11 : ENGLISH (SCI./COMM.)

DATE : 11/10/2025

TIME : 2 HOURS
MARKS : 50

SECTION : A

Write whether the sentences are true or false. (2)

1. Every one has a reason to be alive.
2. The machines have feelings like human.

Find and write the nearest meaning (2)

3. Abandon : Inspect – see – watchful – leave.
4. oppressive : opposite – offensive – unjust – offend.

Select the most appropriate language function given in the bracket andwrite against the sentence. (3)

(contrast , Giving suggestion , condition in past)

5. If you had not hired Auto, you would have become late.
6. Susmita Should wear a blue dress on the annual day function.
7. Though we wrote fast, we could not finish our paper intime.

Choose and write the appropriate response to complete the conversations. (2)

8. Teacher : Why is she unhappy ?

Student : .... (showing contrast)

(A) However she is rich, she is unhappy.
(B) Despite of her being rich, she is unhappy.
(C) Though she is rich, she is unhappy.
(D) Both (B) & (C).

9. Sneha : Do you like this dress ?

Khushi : .... (Showing Comparison)

(A) I like it.
(B) It is not good.
(C) It is as costly as that dress.
(D) No other dresses are as costly as this dress.

Select and write the most appropriate question to get the underlined word/phrase as their answer (2)

10. <u>In spring</u> all the trees wear colourful costumes.

(A) What is spring ?
(B) In which month does spring come ?
(C) When do all the trees wear colourful costumes ?
(D) Why do all the trees wear colourful costumes ?

11. Priya attends the IELTS classes <u>to get visa for Australia.</u>

(A) When does priya attend the IELTS classes ?
(B) Where does Priya go for IELTS classes ?
(C) How does priya attend IELTS classes ?
(D) Why does priya attend the IELTS classes ?

SECTION : B

Read the extracts and answer the questions. **(6)**

Automated fabrication or 'autofab' is a set of technologies that automate the process for building three dimensional solid objects from raw materials. This industry uses solidification of polymers, powders, and other raw materials, guided by designs drawn on ordinary computers. Now it will be possible for human beings to acquire powers to manipulate the properties of matter.

12. Which things are used by the industry to make the products ?
13. What is possible for human beings ?

Under the leadership of Shri Sundar Bahuguna and Shri Chandi Prasad of Tehri – Gadhwal District, in Uttaranchal, tree lovers came forward to save the deodar forests that lie on the slopes of the Himalayas. In this movement. The tree lovers used to embrace the trees and save them from being cut. It was popularly known as the chipko movement.

14. Where are the Deodar Forests situated ?
15. What did the tree lovers do in the chipko movement ?

"Oh ! Wow ! what did they look like ? asked Neelam. "They were beautiful. Their fluffy snow white furry coat matched perfectly with the snow," said Alibhai as if visualising just in front of his eyes. "What were the cubs doing ?" asked Arjun. "They were playing. Each one crouched on the snow and rolled their lovely green eyes at each other. Then one would jump on the other. They would wrestle for a while growling softly.

16. What were the cubs doing ?
17. How did the cubs look like ?

Fill in the blanks with appropriate words given in the bracket. **(2)**

(amputee , treatment , abled)

After her accident, Arunima was taking __18__ in AIIMS. At that time her brother-in-law sudenly asked her "Everest chadogi ?;' after reading a news paper, that 'no female __19__ had ever scaled Everest ?

SECTION : C

Read the following passage and answer the questions given below it.(3)

The monotonus desert landscape of Gujarat is changed by splashes of red and pink spots, creating a lively sight. Khavada Flamingo colony in Kuchahh is reputed among the biggest flamingo colonies in the world. Each year about half a million flamingos migrate from hotter climates to the watery expense of this area to breed. We are proud of the Asiatic lion as our state Animal so we are for Greater flamingo as our state Bird.

20. How are the flamingo and lion honored in Gujarat ?
21. Why do flamingos migrate to khavda flamingo colony and other wetlands ?
22. Which colony is the biggest colony in the world ?

Read the news clipping and answer the questions. **(3)**

AHMEDABAD.

Ahmedabad division has been ranked as The second best railway divisions in the country behind Vadodara and Rajkot divisions. The

two divisions have been ranked the best divisions in the country. In all, the ministry of railways had carried out a survey of over 400 rail stations across the country, which included 15 stations from Gujarat. In the state the railways had selected two stations from Rajkot division, two from Bhavnagar division, six from Ahmedabad division and five from Vadodara division of these 15 stations five namely Gandhidham, Jamnagar, Surat, Rajkot and Ankleshwar are among the top 10 clean stations. Barring Ahmedabad's Kalupur railway station the remaining 14 stations are in the top 100 in the country.

23. Which rail station is not included in the top 100 in the country ?

24. Who had carried out a survey over rail stations ?

25. Which stations are among the top 10 clean stations ?

Read the stanza and answer the questions. **(2)**

Though our smoke may hide the
Heavens from your eyes
It will vanish and the stars
Will shine again
Because, for all our power
And weight and size
We are nothing more than
Children of your brain !

26. What do the machines say about their creation ?

27. When will the stars shine again ?

SECTION : D

Do as directed. **(2)**

28. John has given me a coin. He has found it from the rags. I have never seen such a coin in my life. Even I haven't thought about it

Start like this : John had given me...

Render the following dialogue into Indirect Speech. **(3)**

29. "Why are you crying ?" said Neha

"I have lost my new book today." said Sneha.

"Don't cry. It may be in your bag."

Complete the sentences using the functions given in the brackets. **(2)**

30. We will be able to have enough oxygen. ....

(Expressing condition)

(A) as we have more carbon dioxide.

(B) It we grow more trees at present.

(C) unless we grow more trees at present.

(D) for we depend upon Government.

31. Abraham Lincoin was one of ....

(Showing Comparison)

(A) The presidents of USA

(B) The greatest presidents of USA

(C) a tallest presidents.

(D) a strict presidents.

Rewrite the paragraph correcting the errors. **(2)**

32. you read more. you would have more knowledge. My papa often says so.

Complete the passage choosing the correct option from the bracket. **(2)**

The computer is one of the most wonderful __32__ (invent, Invention, Inventions). Of science, The first computer was made in 1946. It was __34__ (quite , quiet , quit) big and heavy.

SECTION : E

35. **Study the following diagram and write about 80 words based on it** **(3)**

Statue	Despicts	Locatiion	Country	Hight
* Statue of Unity	Vallabhbhai Patel	Sardar Sarovar Dam, Gujarat	India	182 meters
* Statue of Equality	Ramanuja	Hyderabad	India	65.8 meters
* Statute of Liberty	Liberty the Roman Goddess	Liberty Island New York	United States	46 meters

Write a paragraph in about 150 words using the key words. **(5)**

36. My favourite Scientist :
(Points: His student life –his qualities – His achievements – why he is your favourite scientist,)

OR

Each one tree one :
(Points: Best friends – vital role – source of fresh air – wood, most valuable product – economy is dependent on agriculture – save trees for happier life.)

OR

The present system of Examination.
(Points : Today's Examinations – structure not proper – memory based examinations – your suggestion.)

37. Write an e-mail to your teacher for not attending the school for three days because of illness. **(4)**

OR

37. Prepare a brief report in about 100 words on "the world Yoga Day" celebrated at your school.
(Points : Place – time – guest – Yoga – Asans – chief guests speech – students' participation – vote of thanks.)

1

Noon

FIRST EXAM - 2025
STD : 11
વાણિજ્ય વ્યવસ્થા અને સંચાલન

DATE : 08/10/2025 — TIME : 2 HOURS — MARKS : 50

વિભાગ : A

નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખોઃ(દરેકનો 1 ગુણ) (10)

(1) ધંધાની કાર્યક્ષમતાનો માપદંડ કયો છે ?

(A) નફો (B) સંચાલન (C) ઉત્પાદન (D) વેચાણ

(2) રોજગારના બદલામાં શું મેળવાય છે ?

(A) વેતન (B) ફી (C) નફો (D) મૂડી

(3) સામાન્ય વીમાનો કયો પ્રકાર સૌથી જૂનો અને સર્વવ્યાપી છે ?

(A) માલની હેર-ફેરનો વીમો (B) દરિયાઈ વીમો

(C) હવાઈ વીમો (D) રેલવે વીમો / રસ્તા વીમો

(4) વિદેશી વીમા કંપનીઓ ભારતીય વીમા કંપનીમાં સીધેસીધું કેટલું રોકાણ કરી શકે છે ?

(A) 25 % (B) 49 % (C) 74 % (D) 100 %

(5) ભારતની મધ્યસ્થ બેંકનું નામ શું છે ?

(A) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા (B) સેન્ટ્રલ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા

(C) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા (D) બેંક ઓફ ઇન્ડિયા

(6) પ્રવાસમાં રોકડનાં જોખમની સામે બેંકની કઈ સેવાનો લાભ લેવામાં આવે છે ?

(A) ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટ (B) ચેક (C) પે-ઓર્ડર (D) ટ્રાવેલર્સ ચેક

(7) ધંધાદારી એકમો પોતાનાં કાર્યો બહારની સંસ્થાને સોંપે તેને શું કહેવાય ?

(A) ઈ-કોમર્સ (B) આઉટસોર્સિંગ (C) ઈ-મેલ (D) નેટ-બેન્કિંગ

(8) માહિતીના સુપર હાઈ-વે તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?

(A) ઇન્ટરનેટ સેવા (B) બેન્કિંગ સેવા (C) ઇ-કોમર્સ (D) આઉટ સોર્સિંગ

(9) કયા સ્વરૂપમાં માલિક, સ્થાપક અને સંચાલક એક જ હોય છે ?

(A) સંયુક્ત સાહસ (B) સરકારી કંપની (C) સહકારી મંડળી (D) વૈયક્તિક માલિકી

(10) હિન્દુ અભિવ્યક્ત કુટુંબની પેઢીનું સંચાલન કોના દ્વારા થાય છે ?

(A) માલિક (B) કર્તા (C) મેનેજર (D) ભાગીદાર

વિભાગ : B

નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર એક વાક્યમાં આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) (5)

(11) વેપાર એટલે શું ?

(12) મલ્ટિપલ યુનિટ ટ્રેન એટલે શું ?

(13) કયા પ્રકારનું ખાતું માત્ર ધંધાદારી એકમોના નામે જ ખોલાવી શકાય ?

(14) WWW નું પૂર્ણ રૂપ આપો.

(15) વૈયક્તિક માલિકીમાં માલિકની જવાબદારી કેવી હોય છે ?

વિભાગ : C

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ 5) (દરેકના 2 ગુણ) **(10)**

(16) રોજગારીની બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

(17) વીમાના સિદ્ધાંતોની યાદી આપો.

(18) ઈ-બેન્કિંગમાં થતા બિનનાણાંકીય વ્યવહારોના ઉદાહરણ આપો.

(19) ટ્રાવેલર્સ ચેકની સમજ આપો.

(20) ઈ-કોમર્સનો અર્થ આપો.

(21) કમ્પ્યુટર નેટવર્કના મુખ્ય ચાર પ્રકારોનાં નામ લખો.

(22) અમર્યાદિત જવાબદારી એટલે શું ?

(23) વૈયક્તિક માલિકીમાં રહસ્યોની જાળવણી કેવી રીતે શક્ય બને છે ?

વિભાગ : D

નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ 5) (દરેકના 3 ગુણ) **(15)**

(24) વ્યવસાયનો અર્થ સમજાવી તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

(25) વેપાર અને વાણિજ્ય વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

(26) વિશિષ્ટ વખારો એટલે શું ? ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

(27) અનિલભાઈએ 5 વર્ષ પહેલાં જીવન વીમો લીધો હતો. પરંતુ તેઓએ પૉલિસી ફોર્મમાં પોતાના હાઈબ્લડ પ્રેશર વિશે ઉલ્લેખ ક્ર્યો ન હતો. તેમના અવસાન બાદ વીમા કંપનીએ દાવો નકાર્યો.

ઉપરની માહિતીના અભ્યાસના આધારે પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(1) વીમા ફોર્મમાં ખોટી કે અધૂરી માહિતી આપવાથી શું થાય છે ?

(2) વીમા કંપની દાવો નકારે (મંજૂર ના કરે) તેવી પરિસ્થિતિમાં પરિવાર શું કરી શકે ?

(3) શું વીમા પૉલીસી લેવા માટે મેડિકલ ટેસ્ટ જરૂરી છે ?

(28) કોલ-મની એટલે શું ? સમજાવો.

(29) M-Banking વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

(30) ઈ-કોમર્સના સફળ અમીલીકરણ માટેના જરૂરી સાધનો જણાવો.

(31) વૈયક્તિક માલિકીનો અર્થ આપી તેની લાક્ષણિક્તાઓ સમજાવો.

વિભાગ : E

નીચેના પ્રશ્નોના વિસ્તારપૂર્વક ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ 2) (દરેકના 5 ગુણ) **(10)**

(32) ધંધાકીય જોખમ ઉદભવવાનાં કારણો જણાવો.

(33) બેંકનાં મુખ્ય કાર્યો સમજાવો.

(34) હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબનો અર્થ આપી તેની લાક્ષણિકતાઓ સ્પષ્ટ કરો.

43

Noon	FIRST EXAM - 2025	
DATE : 04/10/2025	STD : 11 : નામાનાં મૂળતત્ત્વો	TIME : 2 HOURS MARKS : 50

વિભાગ : A

- **નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેક નો 1 ગુણ)(10)**

(1) હિસાબી પદ્ધતિને ....

(A) ઐતિહાસિક હિસાબી પદ્ધતિ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

(B) ભવિષ્યની હિસાબી પદ્ધતિ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

(C) વર્તમાનની હિસાબી પદ્ધતિ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

(D) બિનજરૂરી હિસાબી પદ્ધતિ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

(2) નીચેનીમાંથી કયો વ્યવહાર અન્ય સ્વરૂપનો વ્યવહાર છે ?

(A) ₹ 5000 નો માલ ખરીદ્યો. (B) ₹ 5000નો માલ 'બ' પાસેથી ખરીદ્યો.

(C) ₹ 5000 નો માલ ચેકથી ખરીદ્યો. (D) ₹ 5000 નો માલ આગથી બળી ગયો.

(3) જે-તે રાજ્ય/કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશની બહાર કરવામાં આવેલ પૂર્તિના વ્યવહાર માટે કયો કર લાગુ પડે ?

(A) CGST (B) IGST (C) SGST (D) UTGST

(4) આમનોંધમાં ઉધાર-જમા બંને બાજુનાં સરવાળા .... થાય છે.

(A) અસમાન (B) સમાન (C) ઉધાર (D) જમા

(5) માલની રોકડ ખરીદીની નોંધ .... માં થાય છે.

(A) રોકડમેળ (B) ખાસ આમનોંધ (C) ખરીદનોંધ (D) લેણીહૂંડી નોંધ

(6) રોકડ વ્યવહારની નોંધ રાખવા માટે તૈયાર કરવામાં આવતી પેટાનોંધ એટલે .....

(A) ખરીદનોંધ (B) વેચાણનોંધ (C) રોકડમેળ (D) દેવીહૂંડી નોંધ

(7) વર્ષના અંતે ધંધામાં રહેલા આખર સ્ટોકની હવાલાનોંધ શા માટે લખવી જરૂરી છે ?

(A) ભૂલ સુધારવા (B) સાચો નફો નુકસાન શોધવા

(C) ખાતાની ફેરબદલી કરવા (D) ખાતું બંધ કરવા

(8) માલિક ધંધામાં મૂડી લાવે ત્યારે,

(A) મુડી વધે -દેવું વધે (B) મુડી વધે - મિલકત વધે

(C) એક દેવું વધે - અન્ય દેવું ઘટે (D) એક મિલકત વધે - અન્ય મિલકત ઘટે

(9) પાઘડી એ કેવી મિલકત છે અને તેની બાકી કેવી હોય છે ?

(A) દશ્ય મિલકત , ઉધાર બાકી (B) અવાસ્તવિક મિલકત , જમા બાકી

(C) દશ્ય મિલકત , જમા બાકી (D) અદશ્ય મિલકત , ઉધાર બાકી

(10) ગાણિતિક દષ્ટિએ કાચું સરવૈયું સાચુ એટલે ....

(A) ઉધાર બાજુનો વધુ સરવાળો (B) જમા બાજુનો વધુ સરવાળો

(C) બંને બાજુનો સરખો સરવાળો (D) બંને બાજુનો સરવાળો શૂન્ય

(24) નીચેના વ્યવહારો પરથી ગાયત્રી બ્રધર્સના ચોપડે રોકડ અને બેંક ખાનાંવાળો રોકળમેળ તૈયાર કરો.

2015

એપ્રિલ 1 શરૂઆતની રોકડ સિલક ₹ 6,000, શરૂઆતની બેંક સિલક ₹ 5000

3 પંકજને ₹ 10,000 નો માલ 10 % વેપારી વટાવે રોકડેથી વેચ્યો.

5 જાનકી પાસેથી ₹ 3,000 નો માલ રોકડેથી ખરીદ્યો.

7 ₹ 1,500 રોકડા બેંકમાં ભર્યા.

9 સ્ટેશનરી ખર્ચના ₹ 1,000 અને પગારના ₹ 3,000 ચેકથી ચૂકવી આપ્યા.

11 દુકાનભાડાના ₹ 1,100 રોકડા ચૂકવી આપ્યા.

14 યેશા પાસેથી ₹ 3,000નો ચેક મળ્યો, જે તરત જ બેંકમાં ભરી દીધો.

17 ₹ 1,000 બેંકમાંથી આગના વીમા પ્રિમિયમના ભરવા ઉપાડ્યા.

21 ઘર માટે ₹ 800નું ફર્નિચર ખરીદી જરૂરી રકમનો ચેક ધંધાના બેંક ખાતામાંથી લખી આપ્યો.

23 આગના વીમાનું પ્રિમિયમ ચૂકવી આપ્યું.

27 અકબરભાઈને ₹ 5,000નો માલ મોકલી આપવાનો ઓર્ડર આપ્યો.

(25) નીચેના વ્યવહારો પરથી શ્રી જેઠાલાલનો ત્રણ ખાનાંવાળો રોકળમેળ તૈયાર કરો.

2015

જુલાઈ 1 શરૂઆતની રોકડ સિલક ₹ 10,000, બેન્ક ઓવર ડ્રાફ્ટ ₹ 4,000

3 ઐયર પાસેથી ₹ 3,000નો માલ 10% રોકડ વટાવે ખરીદ્યો .અને જરૂરી રકમનો ચેક આપ્યો.

5 પગારના ₹ 800 અને સ્ટેશનરીના ₹ 700 ચેક થી ચૂકવી આપ્યા.

7 બબીતા પાસેથી ₹ 6,000 નો માલ 10 % વેપારી વટાવે ખરીદ્યો. અડધી રકમ રોકડ અને બાકીની રકમ ચેકથી ચૂકવી આપી.

9 ₹ 4,000 બેંન્કમાં ભર્યા.

10. પોપાટલાલને ₹ 6,050 ના હિસાબપેટે ₹ 6,000 નો ચેક આપ્યો.હિસાબ ચૂકતે કરી દીધો.

19 જેઠાલાલના આવકવેરા પેટે ₹ 3,000 રોકડા ચૂકવી આપ્યા.

(26) નીચે આપેલ શ્રી હરનિશના વ્યવહારો પરથી તેની આમનોંધ તૈયાર કરી અને ખાતાવહીમાં જરૂરી ખાતાઓ બનાવીને ખતવણી કરો.

2015

જુલાઈ 1. ફોરમ પાસેથી ₹ 45,000 નો માલ ખરીદ્યો.

3. ધંધામાં ₹ 60,000 વધારાની મૂડી લાવ્યા.

6. ₹ 20,000 નો માલ 20 % નફો ચઢાવી 10 %ના વેપારી વટાવે સનીને વેચ્યો.

8. ₹ 11,000 બેંકમાં ભર્યા.

9. મારુતિ ફર્નિચર માર્ટમાંથી ₹ 3,200 નું ફર્નિચર ખરીદ્યું.

10. ઘરખર્ચ પેટે ધંધામાંથી ₹ 4,500 ચૂકવ્યા.

102

વિભાગ : D

- **નીચેના પ્રશ્નોની માગ્યા મુજબ ગણતરી કરો. (3 માંથી 2) (દરેકના 4 ગુણ)** **(8)**

(20) નીચે આપેલા વ્યવહારો પરથી શ્રી હરીશકુમારના ચોપડામાં ખરીદનોંધ તૈયાર કરો.

2015

માર્ચ 1 ₹ 10,000 નો માલ મહેશ પાસેથી એક માસની શાખ પર ખરીદ્યો.

2 ₹ 15,000 નો માલ હસમુખભાઈ પાસેથી 10 % વેપારી વટાવે ખરીદ્યો. ભરતિયા નંબર 15

6 ₹ 8,000 નો માલ મનીપ પાસેથી રોકડેથી ખરીદ્યો

14 ₹ 6,000 નું ફર્નિચર શ્રીજી ફર્નિચર માર્ટમાંથી એક માસની શાખ પર ખરીદ્યું.

(21) નીચેના વ્યવહારો પરથી શ્રી પ્રભાવ હાર્ડવેર સ્ટોર્સે, કે જે લોખંડના વેપારી છે.તેમના ચોપડામાં વેચાણનોંધ તૈયાર કરો.

2018

જૂન-1 નેહાને ₹ 20,000 નો માલ 3 માસની શાખ પર વેચ્યો અને સાથે બીલ નં.80 મોકલી આપ્યું.

8 વિધિ સ્ટોર્સેને ₹ 10,000 નો માલ 5 % વેપારી વટાવે વેચ્યો. મજુરીના ₹ 400 સાથેનું બીલ નંબર 85 મોકલી આપ્યું .

12 ₹ 10,000 નું યંત્ર ક્રિમાને ₹ 3,000માં વેચી લીધું

15 શીમોલીને ₹ 15,000 નો માલ 10 % વેપારી વચાવે વેચ્યો અને શીમોલીએ 50 % નાણા તરત જ ચૂકવી આપ્યા. બિલ નં. 90

(22) નીચેના વ્યવહારો શ્રી મોહન પટેલની ખાસ આમનોંધ લખો.

(1) ₹ 8,000 નો માલ ધંધામાંથી અંગત વપરાશ માટે લઈ ગયા.

(2) ₹ 2,000 નિરાલી પાસે લેણા છે, જે રકમ હવે મળી શકે તેમ નથી.

(3) યંત્ર પર ₹ 800 ઘસારો માંડી વાળો.

(4) માર્ચ મહિનાનો પગાર ₹ 7,800 ચૂકવવાનો બાકી છે.

વિભાગ : E

નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો (4 માંથી 3, દરેકના 6 ગુણ) **(18)**

(23) શ્રી ઓમકાર ટ્રેડર્સના નામે શરૂ કરેલા ધંધાના નીચેના વ્યવહારોની આમ નોંધ લખો.

2014

ઓક્ટો. 1 ₹ 40,000 રોકડા , ₹ 10,000 નું ફર્નિચર , ₹ 8,000 નો માલ સ્ટોક અને ₹ 20,00 ની પ્રજ્ઞાની 8 ટકાની લોનથી ધંધો શરૂ કર્યો.

2 પેઢીનાં મૂહુર્ત વખતે આઈસ્ક્રીમ તથા અન્ય ખર્ચ ₹ 3,500 થયો.

3 બેંક ઓફ બરોડામાં ₹ 25,000 ભરી ખાતું ખોલાવ્યું.

4 ઘરભાડું ₹ 7,000 રોકડેથી ચૂકવ્યું અને જિંદગીના વીમાનું પ્રિમિયમ ₹ 1,200 ચેકથી ભર્યું.

5 અમર ટ્રેડર્સમાંથી ₹ 6,000 નો માલ 10 % વેપારી વટાવે અને 5 % રોકડ વટાવે ખરીદ્યો. અડધા નાણાં રોકડા ચૂકવ્યા.

6 વિકાસ એજન્સીનો ₹ 3,000નો માલ મોકલવા ઓર્ડર આપ્યો.

3

વિભાગ : B

● **નીચેના પ્રશ્નોના ઉતર એક વાક્યમાં લખો (દરેક નો 1 ગુણ)** **(5)**

(11) ઘાલખાધ ધંધા માટે શું કહેવાય ?

(12) સરભર ખાતું એટલે શું ?

(13) વસેક પરત જમા એટલે શું ?

(14) કાચા સરવૈયાની કેટલી બાજુ હોય છે ?

(15) NEFT અને RTGS નું પુરું નામ જણાવો.

વિભાગ : C

● **નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો (4 માંથી 3) (દરેકના 3 ગુણ)** **(9)**

(16) નીચેના વ્યવહારો નિલિમાના ચોપડે કયા ખાતે ઉધાર અને કયા ખાતે જમા કરશો તે કારણ સહિત જણાવો .

(1) ₹ 50,000 રોકડા લાવી ધંધો શરુ કર્યો

(2) ₹ 10,000 ની જશલીન પાસેથી લોન લીધી.

(3) ₹ 30,000 બેંકમાં ભરી ખાતું ખોલાવ્યું.

(17) નીચેના વ્યવહારો ની આમનોંધ લખો અને તેની સમીકરણ આધારિત હિસાબી અસરો સમજાવો.

(1) રમેશ દ્વારા ₹ 20,000 રોકડા , ₹ 10,000નું ફર્નીચર લાવી ધંધો શરુ કરવામાં આવ્યો.

(2) ₹ 5,000 બેંન્કમાં ભરી ખાતું ખોલાવ્યું.

(3) ₹ 8,000 નો માલ રાજેશ પાસેથી ખરીદ્યા

(18) નીચે આપેલ વિગતોના આધારે પ્રવિણ પટેલનું તા. 31-3- 2016ના રોજનું કાચું સરવૈયું તૈયાર કરો.

ખાતાનું નામ	રકમ (₹)
શરૂનો સ્ટોક	7,000
મજૂરી	4,500
વેચાણ	8,000
જમીન મકાન	2,50,000
મૂડી	2,08,500
લેણદારો	45,000

(19) શ્રી અમિતના ચોપડેથી તા. 31-2-2016ના રોજ નીચેની બાકીઓ લેવામાં આવી છે. આ બાકીઓ પરથી શ્રી અમિતનું કાચું સરવૈયું તૈયાર કરો.

ખાતાનું નામ	રકમ (₹)
માલિકની મૂડી	48,000
બેંક સિલક	9,960
દેવાદારો	14,040
પ્રોવિડન્ડ ફંડ	1,000
ખરીદી	28,000
દેવી હુંડી	3,000

Noon

FIRST EXAM - 2025

STD : 11 : અર્થશાસ્ત્ર

DATE : 06/10/2025

TIME : 2 HOURS

MARKS : 50

વિભાગ : A

નીચેના પ્રશ્નોના આપેલા વિકલ્પમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (10)

1. અર્થશાસ્ત્રને વાસ્તવવાદી વિજ્ઞાન તરીકે રજૂ કરનાર અર્થશાસ્ત્રી .....
   (A) એડમ સ્મિથ (B) રોબિન્સ (C) સેમ્યુઅલસન (D) માર્શલ
2. નીચેનાંથી કયું એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર નથી ?
   (A) ભાવસપાટીનું નિર્ધારણ (B) શ્રમિકોનું વેતન નિર્ધારણ
   (C) પેઢીની સમતુલા (D) વસ્તુની કિંમતનું નિર્ધારણ
3. ઉત્પાદનનું માનવસર્જિત સાધન છે....
   (A) શ્રમ (B) મૂડી (C) નિયોજક (D) જમીન
4. માંગનું વિસ્તરણ માંગરેખા પર કઈ તરફ જતાં મળે છે ?
   (A) ઉપર (B) નીચે
   (C) જમણી તરફ બીજી માંગરેખા પર (D) ડાબી તરફ બીજી માંગરેખા પર
5. બૂટ અને તેની દોરી કયા પ્રકારની વસ્તુઓ છે ?
   (A) પૂરક (B) અવેજી (C) વૈકલ્પિક (D) હરીફ
6. પુરવઠાને અસર કરતાં પરિબોળ કેટલા છે ?
   (A) બે (B) ત્રણ (C) ચાર (D) પાંચ
7. કિંમત પ્રેરિત ફેરફારને લીધે પુરવઠામાં થતું પરિવર્તન શું કહેવાય છે ?
   (A) પુરવઠાનું વિસ્તરણ (B) પુરવઠા સંકોચન
   (C) પુરવઠાનો વધારો-ઘટાડો (D) પુરવઠાનું વિસ્તરણ-સંકોચન
8. બજારમાં વસ્તુની કિંમત કોણ નક્કી કરે છે ?
   (A) ઉત્પાદકો (B) પેઢીઓ (C) ગ્રાહકો (D) વસ્તુની માંગ અને પુરવઠો
9. શ્રમિકોનું વેતન કાચા માલની કિંમત વગેરે કેવા પ્રકારના ખર્ચા ગણાય ?
   (A) વાસ્તવિક ખર્ચ (B) સ્થિર ખર્ચ (C) અસ્થિર ખર્ચ (D) મૂડી ખર્ચ
10. સરેરાશ ખર્ચ અને સીમાંત ખર્ચ વચ્ચેનો સંબંધ નીચે પૈકી કયો નથી ?
   (A) $AC = MC$ (B) $AC \geq MC$ (C) $AC > MC$ (D) $AC < MC$

વિભાગ : B

નીચે આપેલ પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 થી 15 પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો (દરેકનો 1 ગુણ) (5)

11. વૃતાંશ આકૃતિ એટલે શું ?
12. આર્થિક વિશ્લેપણના વિભાગો જણાવો.
13. વ્યાપાર ચક્રના કેટલા ક્બક્કા છે ? કયા કયા ?
14. જથ્થો એટલે શું ?
15. ઉત્પાદનખર્ચ એટલે શું ?

વિભાગ : C

નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 16 થી 23 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે 5 પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (દરેક ના 2 ગુણ) (10)

16. વસ્તુઓ અને સેવાઓનો અર્થ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
17. ઉત્પાદનના સાધન સંદર્ભમાં શ્રમનો અર્થ જણાવો.

18. માંગ વિધેય એટલે શું ?

19. તફાવત સમજાવો : જથ્થો અને પુરવઠો.

20. વ્યક્તિગત પુરવઠો અને બજાર પુરવઠાનો અર્થ સમજાવો.

21. કુલ ખર્ચ અને કુલ આવકનો અર્થ આપો.

22. સમયનો લાંબો ગાળો એટલે શું ?

23. સરેરાશ આવક અને સીમાંત આવક ઉદાહરણ આપી સમજાવો.

વિભાગ : D

નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 24 થી 31 પ્રશ્નોમાંથી ગમે કે 5 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો. (દરેક ના 3 ગુણ) **(15)**

24. અર્થશાસ્ત્ર અંગેના ભારતીય ચિંતનની મહિતી આપો.

25. અર્થશાસ્ત્ર વિષયનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.

26. કિંમત અને મૂલ્યનો અર્થ આપો.

27. પુરવઠા ના નિયમના અપવાદો જણાવો.

28. પુરવઠામાં વિસ્તરણ અને સંકોચન આકૃતિ સહિત સમજાવો.

29. સ્થિર ખર્ચનો અર્થ આપી, આકૃતિ દ્વારા તેની સમજૂતી આપો.

30. વૈકલ્પિક ખર્ચના માપનની મુશ્કેલીઓ જણાવો.

31. નીચેનો આપેલ માહિતીનો અભ્યાસ કરી તેના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (દરેકનો 1 ગુણ)

સરેરાશ ખર્ચને સરેરાશ કુલ ખર્ચ તરીકે ઓળવામાં આવે છે. સરેરાશ ખર્ચએ એકમદીઠ ખર્ચ છે. કુલ ખર્ચને ઉત્પાદનના એકમોથી ભાગીને સરેરાશ ખર્ચ મેળવવામાં આવે છે. પરંતુ કુલ ખર્ચ એ કુલ સ્થિર ખર્ચ અને કુલ અસ્થિર ખર્ચનો સરવાળો છે. તેથી કુલ સ્થિર ખર્ચ + કુલ અસ્થિર ખર્ચને ઉત્પાદન અકમો વડે ભાગવાથી સરેરાશ ખર્ચ પ્રાપ્ત થાય છે.

(1) સરેરાશ ખર્ચને કયા ખર્ચ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?

(2) સરેરાશ ખર્ચ કેવી રીતે મેળવવામાં આવે છે ?

(3) કુલ ખર્ચ એટલે શું ?

વિભાગ : E

નીચે આપેલ પ્રશ્ન ક્રમાંક 32 થી 34 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે 2 પ્રશ્નોના વિસ્તારપૂર્વક જવાબ આપો. (દરેક ના 5 ગુણ) **(10)**

32. ઉત્પાદનનો અર્થ આપી, ઉત્પાદનમાં સાધનો વિશે ચર્ચા કરો.

33. માંગના નિયમને અનુસૂચિ અને આકૃતિની મદદથી સમજાવો.

34. નીચે આપેલી માહિતીનો અભ્યાસ કરી તેના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (દરેકનો 1 ગુણ)

માંગનો નિયમ આપતા પ્રો. આલ્ફ્રેડ માર્શલ જણાવે છે કે જો અન્ય પરિબળો યથાવત્ રહે તો વસ્તુની કિંમત ઘટતાં વસ્તુની માંગનું વિસ્તરણ થાય છે. જ્યારે વસ્તુની કિંમત વધતાં વસ્તુની માંગનું સંકોચન થાય છે. આમ વસ્તુની કિંમત અને તેની માંગ વચ્ચે વ્યસ્ત સંબંધ છે અને માંગ રેખા ડાબી બાજુ ઉપર થી જમણી બાજુ નીચે તરફ ઢળે છે. આમ માંગ રેખાનો ઢાળ ઋણ છે. આમ કિંમત અને માંગ વચ્ચે વ્યસ્ત સંબંધ જોવા મળે છે.

(1) માંગનો નિયમ કોણે રજૂ કર્યો છે ?

(2) માંગનો નિયમ લખો.

(3) વસ્તુની કિંમત અને માંગ વચ્ચે કેવો સંબંધ છે ?

(4) માંગરેખા કઈ બાજુથી કઈ બાજુ તરફ ઢળે છે ?

(5) માંગરેખાનો ઢાળ કેવો છે ?

22

11

8

Noon

DATE : 07/10/2025

FIRST EXAM : 2025
STD : 11
વાણિજ્ય પત્રવ્યવહાર અને સેક્રેટરીયલ પ્રેક્ટિસ

TIME : 2 HOURS

MARKS : 50

વિભાગ : A

- **નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો (દરેક નો એક ગુણ) (8)**

1. માહિતી સંચાર પ્રક્રિયાની સફળતા કયા મુદ્દા દ્વારા નક્કી કરી શકાય ?

(A) બોલનાર (B) પ્રતિભાવ (C) સાંભળનાર (D) માધ્યમ

2. નીચેનામાંથી કયો પત્ર અનૌપચારીક પત્ર છે ?

(A) આશ્વાસનના પત્રો (B) અરજી પત્રો

(C) રેશનકાર્ડ માટેના પત્રો (D) પૂછપરછના પત્રો

3. વાણિજ્યક પત્રમાં કાગળ સામાન્ય રીતે કઈ સાઈઝ નો હોય છ ?

(A) A-2 (B) A-1 (C) A-4 (D) A-3

4. વાણિજ્યપત્રમાં પત્ર મેળવનારનું સરનામું એટલે શું ?

(A) શીર્ષક (B) સંદર્ભ (C) સંબોધન (D) આંતરિક સરનામું

5. વિભાગીય સેક્રેટરી તરીકે કોની નિમણૂંક કરવામાં આવે છે ?

(A) રાજદૂત કાર્યાલયના સેક્રેટરીની (B) મંડળના સેક્રેટરીની

(C) ક્લબના સેક્રેટરીની (D) સનદી સેક્રેટરીની

6. સેકટરી તરીકે કોની નિમણૂક થઈ શકે ?

(A) ભાગીદારી પેઢી (B) જીવંત વ્યક્તિ (C) કંપની (D) સહકારી મંડળી

7. નીચેનામાંથી ક્યો દસ્તાવેજ કંપનીની નોંધણી કરાવતી વખતે કંપની રજીસ્ટર ને આપવો જરૂરી નથી ?

(A) નિયમન પત્ર (B) સંચાલકોની યાદી

(C) આવેદનપત્ર (D) નફા-નુકશાન અંગેની વિગત

8. કઈ કંપનીને 'લિમિટેડ' કે 'પ્રાઈવેટ લિમિટેડ' શબ્દ લખવામાંથી મુક્તિ મળે છે ?

(A) એકલ વ્યક્તિ કંપની

(B) સામાજિક કલ્યાણ માટે સ્થપાયેલી કંપની

(C) બાંધકામનો ધંધો કરનાર કંપની

(D) જે કંપની સોફ્ટવેર ઉત્પાદન માટે સ્થપાયેલી હોય

વિભાગ : B

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર એક વાક્યમાં આપો. (દરેકનો એક ગુણ) **(7)**

9. પત્રની તારીખ લખવાની બે પદ્ધતિઓના નામ જણાવો.

10. પૂછપરછનો પત્ર કોણ કોને લખે છે ?

11. કંપની સેક્રેટરીની નિમણૂંક કોણ કરે છે ?

12. નવો કંપનીધારો ક્યારે આવ્યો ?

13. પ્રવર્તક કોને કહેવાય ?

14. 'એકલ વ્યક્તિ કંપની' કોને કહેવાય

15. સભ્યો વચ્ચે કયો દસ્તાવેજ સંબંધ નક્કી કરે છે ?

વિભાગ : C

નીચે આપેલા 16 થી 21 સુધીના પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં આપો. (ગમે તે ચાર , દરેકના 2 ગુણ) (8)

16. લેખિત માહિતી સંચાર પદ્ધતિના વિવિધ સ્વરૂપો જણાવો.

17. અનૌપચારિક પત્રોના ઉદાહરણો આપો.

18. પત્રના બાહ્ય દેખાવને આકર્પક બનાવતી બાબતો પૈકી કોઈ ચાર બાબતોના નામ જણાવો.

19. સેક્રેટરી કયા કયા કાર્યો કરે છે ?

20. સેક્રેટરી પાસે કયા કાયદાઓનું જ્ઞાન અપેક્ષિત છે ?

21. શેર હોલ્ડરો શેર ફેરબદલી કયા આધારે કરી શકે છે ?

વિભાગ : D

નીચે આપેલા 22 થી 26 સુધીના પ્રશ્નોના ઉત્તર મુદ્દાસર આપો. (ગમે તે ત્રણ) (દરેકના 3 ગુણ)(9)

22. 'તાજા કલમ' વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

23. સેક્રેટરીના લક્ષણો જણાવો.

24. સેક્રેટરીના હોદ્દાનો અંત ક્યારે આવે ? કોઈ ચાર કારણો આપો.

25. આવેદનપત્રમાં કઈ બાબતોનો સમાવેશ કરવો જોઈએ ?

26. કંપની કેવા પ્રકારના નામ ન રાખી શકે ?

વિભાગ : E

નીચે આપેલા 27 થી 29 સુધીના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર આપો. (કોઈપણ બે) (દરેકના4 ગુણ) (8)

27. આવેદનપત્રનો અર્થ આપી તેના લક્ષણો જણાવો.

28. નિયમન પત્રનું મહત્ત્વ સમજાવો.

29. નિયમનપત્રમાં ફેરફાર કરવા અંગે સેક્રેટરીની ફરજો જણાવો.

વિભાગ : F

નીચે આપેલા 30 થી 32 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર આપો. (કોઈપણ બે) (દરેકના 5 ગુણ)(10)

30. શિવાજી હાઈસ્કૂલ ધંધુકા પોતાની શાળા માટે સ્ટેશનરી ખરીદવા ઈચ્છે છે આ અંગે પૂછપરછ કરતો પત્ર સરસ્વતી સ્ટેશનર્સ ભાવનગરને લખો..

31. લક્ષ્મી એજન્સી, ભૂજ વતી થી કોમ્પ્યુટર્સની જથ્થાબંધ ખરીદી માટે હાઈફાઈ ડિજિટલ વર્લ્ડ, વડોદરાને પૂછરપરછ કરતો પત્ર લખો.

32. આવેદનપત્ર અને નિયમનપત્ર વચ્ચેનાં તફાવતના કોઈપણ પાંચ મુદ્દા સમજાવો.

● ● ● ●

29

1

Noon

FIRST EXAM - 2025

STD : 11 : આંકડાશાસ્ત્ર

DATE : 13/10/2025

TIME : 2 HOURS

MARKS : 50

વિભાગ : A

- **નીચેના પ્રશ્નોના માટે આપેલા વિકલ્પમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (10)**

(1) ગણિતીય આંકડાશાસ્ત્રના સ્થાપક કોણ હતા ?

(A) કાર્લ પિયર્સન (B) લાપ્લાસ (C) મહાલનોબિસ (D) ગૉસેટ

(2) માહિતી આપનારનાં અંગત લક્ષણો બાબતની પૂરક માહિતી મેળવવા માટેની યોગ્ય પદ્ધતિ નીચેનામાંથી કઈ છે ?

(A) ટપાલ દ્વારા પ્રશ્નાવલી (B) રૂબરૂ તપાસ

(C) પરોક્ષ તપાસ (D) સમાચાર પત્રોમાંથી

(3) નીચેના પૈકી કયો ચલ અસતત છે ?

(A) વ્યક્તિની ઊંચાઈ (B) વસ્તુનું વજન

(C) મેદાનનું ક્ષેત્રફળ (D) કુટુંબદિઠ બાળકોની સંખ્યા

(4) વર્ગીકૃત માહિતીઓની પેટામાહિતીની સરખામણી માટે કઈ આકૃતિ ઉપયોગી છે ?

(A) ચિત્રકૃતિ (B) વૃતાંશ આકૃતિ

(C) સાદી વિભાજિત સ્તંભાકૃતિ (D) વિભાજિત સ્તંભાકૃતિ

(5) જો 10 અવલોકનોનો મધ્યક 15 હોય, તો અવલોકનોનો સરવાળો કેટલો હશે ?

(A) 25 (B) 150 (C) 5 (D) 1.5

(6) 4 અને 9 નો ગુણોત્તર મધ્યક કેટલો થશે ?

(A) 4 (B) 6 (C) 6.5 (D) 36

(7) નીચેનામાંથી કઈ કિંમત આપણને મધ્યસ્થ આપશે ?

(A) D_7 (B) Q_1 (C) P_{45} (D) P_{50}

(8) પ્રસારના કયા માપમાં અવલોકનો અને તેના મધ્યકના તફાવતનાં માનાંક લેવામાં આવે છે ?

(A) સરેરાશ વિચલન (B) પ્રમાણિત વિચલન

(C) વિસ્તાર (D) ચતુર્થ વિચલન

(9) એક માહિતીના પ્રથમ અને તૃતીય ચતુર્થકો અનુક્રમે 30 અને 50 હોય, તો ચતુર્થક વિચલનાંકની કિંમત કેટલી થાય ?

(A) 0.25 (B) 50 (C) 4 (D) 20

(10) અવલોકનો 5, 5, 5, 5, 5 માટે પ્રસારનું કોઈપણ માપ શું થાય ?

(A) 1 (B) 5 (C) 0 (D) 25

વિભાગ : B

- **નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાકયમાં આપો (દરેકનો 1 ગુણ) (5)**

(11) ભારતીય આંકડાશાસ્ત્રીય સંસ્થાના સ્થાપક કોણ હતા ?

(12) કેવા કોષ્ટકને શ્રેષ્ઠ કોષ્ટક કહે છે ?

(13) જો અવલોકનોનુ મહત્ત્વ જુદુ જુદુ હોય તો કઈ સરેરાશ વાપરવી જોઈએ ?

(14) વિસ્તારની વ્યાખ્યા આપો.

(15) જો દસ વિદ્યાર્થીઓની ઊંચાઈ સેન્ટિમીટરમાં આપેલી હોય તો તેના વિચરણનો એકમ શું થાય ?

વિભાગ : C

- **નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો (6 માંથી કોઈપણ 4 , દરેક ના 2 ગુણ)** **(8)**

(16) કોક્ષટન અને કાઉડન દ્વારા અપાયેલ આંકડાશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા રજૂ કરો.

(17) નીચે આપેલ આવૃત્તિ વિતરણ માટે 'થી ઓછા' પ્રકારનું સંચયી આવૃતિ-વિતરણ બનાવો.

પ્રાપ્તાંકો	10	20	30	40	50
આવૃત્તિ	10	30	30	20	10

(18) એકમાપી આકૃતિઓ એટલે શું ? તેનાં નામ આપો.

(19) એક ચલનાં મધ્યક અને બહુલક અનુક્રમે 5.5 અને 6.4 છે. મધ્યસ્થની કિંમત શોધો.

(20) એક વર્ગના 40 વિદ્યાર્થીઓના ગણિત વિષયના ગુણનો મધ્યક 76 છે. જ્યારે બીજા વર્ગના 50 વિદ્યાર્થીઓ માટે તે 85 છે. બંને વર્ગના વિદ્યાર્થીઓના ગણિત વિષયનાં ગુણનો મધ્યક મેળવો.

(21) 6, 11, –3, 0, 8 અવલોકનો માટે વિસ્તાર અને વિસ્તારાંક શોધો.

વિભાગ : D

- **નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (5માંથી કોઈપણ 3, દરેક ના 3 ગુણ)** **(9)**

(22) પ્રાથમિક માહિતી અને ગૌણ માહિતી વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

(23) એક ઔદ્યોગિક એકમમાં ત્રણ વર્ષ દરમિયાન થયેલ ઉત્પાદન નીચે મુજબ છે. તેને વર્તુળાકૃતિ દ્વારા રજૂ કરો.

વર્ષ	ઉત્પાદન (એકમમાં)
2013	3,60,000
2014	4,90,000
2015	6,40,000

(24) મોબાઈલ ફોનની એક દુકાનના દૈનિક વેચાણની નીચેની માહિતી પરથી D_7 અને P_{15} શોધો અને તેનું અર્થઘટન કરો.

મોબાઈલ ફોનની સંખ્યા	4	6	7	8	10	12
દિવસોની સંખ્યા	3	9	15	23	8	2

(25) એક વર્ગન 34 છોકરાઓને મળેલા ગુણનો મધ્યક 57 છે. તે વર્ગના બધા 60 વિદ્યાર્થીઓના ગુણનો મધ્યક 59 છે. છોકરીઓના ગુણનો મધ્યક શોધો.

(26) એક નર્સરીમાં 100 છોડ પર રહેલ ફુલની સંખ્યા વિશે નીચે આપેલી માહિતી પરથી છોડ દીઠ ફુલની સંખ્યાનું ચતુર્થક વિચલન શોધો.

ફુલની સંખ્યા	11	13	15	17	19	21	23	25
છોડની સંખ્યા	5	8	13	20	22	18	10	4

વિભાગ : E

- **નીચેના પ્રશ્નોનાં માગ્યા મુજબ જવાબ આપો (3 માંથી કોઈપણ 2, દરેકના 4 ગુણ)** **(8)**

(27) કોઈ એક દિવસ દરમિયાન એક શહેરના 40 રિક્ષાચાલકોએ કરેલ કમાણી (₹ માં) આંકડા નીચે મુજબ છે. તેના પરથી એક વર્ગ 220-239 આવે તેમજ વર્ગ લંબાઈ 20 હોય તેવું આવૃત્તિ વિતરણ તૈયાર કરો.

285	215	200	225	250	235	242	298	312	255
328	294	266	335	330	270	315	275	245	265
210	235	275	305	332	355	307	230	348	350
310	290	264	228	236	336	356	322	215	345

792

(28) એક શાળામાં કુલ 850 વિદ્યાર્થીઓ હતા. જેમાં ધોરણ 10, 11 અને 12 માં વિદ્યાર્થીઓનું પ્રમાણ 8 : 5 : 4 હતું. ધોરણ 10 માં શાળામાં કુલ વિદ્યાર્થીઓના 30 % છોકરાઓ હતા. ધોરણ 11 માં છોકરાઓ અને છોકરીઓની સંખ્યા સમાન હતી. જ્યારે ધોરણ 12 માં છોકરાઓની સંખ્યા છોકરીઓની સંખ્યા કરતા ત્રણ ગણી હતી. આ માહિતીને કોષ્ટકમાં દર્શાવો.

(29) એક વેપારીના સપ્તાહદીઠ નફા-નુકસાનની પ્રાપ્ય માહિતી નીચે પ્રમાણે છે. નફાનો બહુલક શોધો.

નફો (હજાર ₹)	−2 - 0	0-2	2-4	4-6	6-8	8-10
સપ્તાહનીની સંખ્યા	4	8	14	6	2	1

વિભાગ : F

- **નીચેના પ્રશ્નોનાં માગ્યા મુજબ જવાબ આપો (ત્રણમાંથી કોઈપણ બે, દરેક ના 5 ગુણ)** **(10)**

(30) એક રાજ્યના જુદા જુદા ભાગના ખેડૂતોએ મેળવેલા એકરદીઠ ઘઉંના પાક વિશેની માહિતી નીચે આપેલ છે.

એકરદીઠ પાક (ક્વિટલ)	20-25	25-30	30-40	40-50	50-60
ખેડૂતોની સંખ્યા	12	23	45	29	7

ઘઉંના એકરદીઠ પાકના મધ્યક અને મધ્યસ્થ મેળવો.

(31) નીચે આપેલ વેપારીઓના શાખ દિવસોના આવૃત્તિ વિતરણ પરથી કેટલા ટકા અવલોકનો $\bar{x} \pm S$ ની મર્યાદામાં સમાયેલા છે તે શોધો.

શાખ દિવસો	12	13	14	15	16	17	18	19
વેપારીઓની સંખ્યા	5	10	25	65	45	35	8	7

(32) કોઈ એક દિવસે 100 લઘુ ઉદ્યોગોના શેરના બંધભાવ (₹માં) નું વિતરણ નીચે મુજબ છે, તો શેરના બંધ ભાવનું સરેરાશ વિચલન શોધો.

ભાવ (₹)	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80	80-90
ઉદ્યોગોની સંખ્યા	3	8	15	20	25	10	9	6	4

7923

1 **બપોર**

પ્રથમ પરીક્ષા - 2025-26

ધોરણ 11 વિજ્ઞાન પ્રવાહ અને સામાન્ય પ્રવાહ

કમ્પ્યુટર અધ્યયન

તારીખ- 15–10–25 ગુણ-50

સમય-1 કલાક

સુચના-: પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પ્રશ્નો છે જે તે પ્રશ્ન નીચે A,B,C,D વિકલ્પ આપેલ છે આપને અલગથી ઓ.એમ.આર. શીટ પર પ્રશ્નોના જે જવાબ સાચો હોય તેના વિકલ્પની નીચે દર્શાવેલ વર્તુળને પેનથી પૂર્ણ ઘટ્ટ કરવું. દરેક પ્રશ્ન માટે એક ગુણ ફાળવેલ છે.

---

(1) સંચારણ માટે આપણે કયા માધ્યમોનો ઉપયોગ કરીએ છીએ?

(A) રેડિયો (B) વર્તમાન પત્ર (C) ટેલિવિઝન (D)આપેલ તમામ

(2) લખાણ કયા સ્વરૂપે લખી શકાય?

(A) શબ્દ (B) લીટી (C) ફકરા (D)આપેલા તમામ

(3) સાન્સ સેરીફ એટલે શું?

(A) સુશોભન વાળા (B) સુશોભન વગરની

(C) (A) અને (B) બને (D) એક પણ નહીં

(4) મલ્ટીમીડિયાનો સૌથી મહત્વનો ઘટક કયો છે?

(A) લખાણ (B) ધ્વનિ (C) ચિત્ર (D)આપેલા તમામ

(5) ઓછા રેઝોલયુશનને કારણે કયા ફોન્ટને વાંચવામાં મુશ્કેલ છે?

(A) સેરિફ ફોન્ટ (B) સાનસ સેરિફ (C) (A) અને (B) બંને (D) એક પણ નહીં

(6) કઈ ઓથરીંગ ટુલ્સ સૌથી વધુ પ્રચલિત છે?

(A) આઈકન (B) કાર્ડ (C) સમય (D)આપેલતમામ

(7) સિંનફીગ ની અધ્યતન આવૃત્તિ કઈ છે?

(A) 0.63.05 (B) 0.63.06 (C)0.63.08 (D) 0.63.09

(8) gizp એ કોનું ટુંકુ રૂપ છે?

(A)GNU zip (B)GNU rar (C)GNU gzip (D)GNU.tar

(9) ટુલ બોક્સ એ કેવી વિન્ડો છે?

(A) ગૌણ (B) મુખ્ય (C) ખાલી (D) ઔપચારિક

(10) ગ્રેડિયન્ટ કેટલા પ્રકારની છે?

(A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર

(11) ફ્રેમ બાય ફ્રેમ એનિમેશનમાં કેવી પદ્ધતિ છે?

(A) સરળ (B) ધીમી (C) કંટાળાજનક (D) (B) અને (C) બંને

(12) એક છબી બીજી છબીમાં રૂપાંતર પામે તેને શું કહે છે?

(A) કાઈનેમેટિક્સ (B) ટવીનીગ (C) કી ફ્રેમ (D) મોરફિંગ

(13) સામાન્ય રીતે END TIME કેટલા સમયને ગોઠવેલો હોય છે?

(A)2 (B)3 (C)4 (D)5

(14) સમયની સ્થિતિ દર્શાવવા કયા રંગનું બટન હોય છે?

(A) લાલ (B) પીળો (C) નારંગી (D) વાદળી

(15) એનિમેશન કેવું દેખાય તે જોવા માટે કયા બટન પર ક્લિક કરવી પડે?

(A) Enter (B) Frakme (C) Movie (D) Play

(16) સ્તર એકબીજાની ઉપર કે નીચે કઈ રીતે રાખવામાં આવે છે?

(A) ઉપરા છાપરી (B) ઉલટ સુલટ (C) આંતરિક બાહ્ય (D) આપેલ તમામ

(17) સ્તરને ધીરે ધીરે આછા થતા રંગની અસરને શું કહેવામાં આવે છે?

(A) ગ્રેડિયન્ટ (B) બ્લર (C) ડિસ્ટોર્શન (D) ફિલ્ટર

(18) સીન્ફીગમાં કોણે અલાયદુ સ્તર હોય છે?

(A)ઓબ્જેક્ટ (B)તત્વ (C)અસરોને (D)આપેલતમામ

(19) સીન્ફીંગ મા સ્તર શું રજૂ કરે છે?

(A) બાબત (B) ઓબ્જેક્ટ (C) છબી (D) આપેલ તમામ

(20) નીચેના પૈકી કઈ પેનલ સ્તરના પરિબળ દર્શાવે છે?

(A) સ્તર (B)કી ફ્રેમ (C) પેરામ્સ (D) ટાઈમ ટ્રેક

(21) .ram એ શેનું સંયોજન છે?

(A) ધ્વનિ ફાઈલ (B) વિડીયો ફાઈલ (C) (A) અને (B) બંને (D) વેવ સ્વરૂપ ની ફાઈલ

(22) સમયની ગતિ પ્રમાણે બદલાતા ચિત્રોને શું કહે છે?

(A) ઓડિયો (B) વીડીયો (C) એનિમેશન (D) એક પણ નહીં

(23) પૂર્વસ્થાપિત મીડિયા ઘટકોનો પ્રોગ્રામની અંદર જ કયા ટેગ દ્વારા ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?

(A)<Inline media object> (B)<Inline media file>
(C)(A) અને (B) બંને (D) એક પણ નહીં

(24) CBTનું પૂરું નામ કયું છે?

(A) Computer Based Training (B) Computing Based Training
(C) Computer Bio Training (D) એક પણ નહીં

(25) જુજૂઝ અને પગ સ્વાન નો ઉપયોગ કરી કઈ સંસ્થાએ તેના અનેકવિધ પ્લાન અને પેકેજ દર્શાવ્યા?

(A) Airtel (B) Idea (C) Vodafone (D) Uninor

(26) સીનફિગ એ કેવા પ્રકારનું સોફ્ટવેર છે?

(A) ઓપન સોર્સ (B) માલિકી હક (C) (A) અને (B) બંને (D) એક પણ નહીં

(27) ચિત્ર દોરવા માટે સૌથી સામાન્ય ટુલ કયું છે?

(A) ફિલ ટુલ (B) આઈડ્રોપ ટ્રલ (C) ડ્રો ટુલ (D)બિલાઈન ટ્રલ

(30) ટેક્સટ લેયરની રચના કરી લખાણ ઉમેરવા માટે કયું ટ્રલ ઉપયોગી છે?

(A) સર્કલ (B) ટેક્સ (C) ડ્રો (D) ફિલ

(31) અંત સમય માટે સામાન્ય રીતે નીચે પૈકી કયો સમય ગોઠવાયેલ હોય છે?

(A) 2s (B) 5s (C) 3s (D) 6s

(32) નીચેના પૈકી કયો શબ્દ ઓબ્જેક્ટને અમુક સમયાંતરે દર્શાવવાની બાબતને રજૂ કરે છે?

(A) ફ્રેમ (B) ઓબ્જેક્ટ (C) કી ફ્રેમ (D) પેનલ

(33) નીચે પૈકી કઈ સ્લાઈડબારની સાચી કિંમત છે?

(A)3f9f (B)3s9f (C)3f9s (D)3s9s

(34) નીચેના પૈકી કયું પદ સીધા હોય તેવા ઓબ્જેક્ટ ની ગતિ અને હલનચલન નો અભ્યાસ રજૂ કરે છે?

(A) એનિમેશન (B) કાઈનેમેટીક્સ (C) ટ્વીનીગ (D) મોર્ફિંગ

(35) કી ફ્રેમ પેનલ શું દર્શાવે છે?

(A) પેરામીટર (B) Time (C) jump (D)એકપણનહીં

(36) નીચેના પૈકી કયા સ્તર નો પ્રકાર છે?

(A) ટાઈમ બાર (B) ગ્રેડિયન્ટ (C) પેલેટ (D) એનીમેટ એડીટીંગ મોડ

(37) કેનવાસમાં અલગ અલગ દરેક તત્વને નીચેના પૈકી કયા વિભાગમાં વિભાજીત કરવામાં આવે છે?

(A) ફ્રેમ (B) સ્તર (C) કી ફ્રેમ (D) પેનલ

(38) દરેક સ્તરને નીચેના પૈકી કયા પોતાના ભાગ હોય છે?

(A) ફ્રેમ (B) કી ફ્રેમ (C) પેનલ (D) પેરામીટર

(39) કોઈપણ ભાષામાં અર્થપૂર્ણ ધ્વનિને શું કહે છે?

(A) Video (B) Sound (C) Text (D) Animation

(40) અક્ષરની ટોચ થી સૌથી નીચેના બિંદુ વચ્ચેના અંતરને કયા પદ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવે છે?

(A) કદ (B) શૈલી (C) લંબાઈ (D) પહોળાઈ

(41) કમ્પ્યુટર ની સ્ક્રીન ઉપર આવેલા નાના ટપકાને ક્યાં નામથી ઓળખવામાં આવે છે?

(A)Pixel (B)Point (C) Cursor (D)Cell

(42) ચિત્રોને કયા વર્ગમાં વર્ગીકૃત કરી શકાય છે?

(A) સદિશ,રાસ્ટર (B) બીટમેપ,રાસ્ટર

(C) ચિત્ર,ક્લિપઆર્ટ (D) ગ્રાફિક,ચિત્ર

(43) ટપકાઓના દ્વિપરિમાણીય સમૂહને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે?

(A) Screen (B)Map (C)Cell (D)Array

(44) MIDI નું સંપૂર્ણ સ્વરૂપ કયું છે?

(A) Musical Instrument Data Interface (B) Musical Instrument Digital Interface

(C) Musical Image Digital Interface (D) Musical Instrument Digital Image

(45) ઓબ્જેક્ટ નો રંગ બદલવા માટે નીચેનામાંથી કયું ઉપયોગી છે?

(A) Draw (B) Fill (C) Circle (D) Rectangle

(46) સીન્ફીગ સ્ટુડિયોમાં બનેલી ફાઇલને કયું એક્સટેન્શન આપવામાં આવે છે?

(A).frz (B).sifz (C).zif (D).fis

(47) વર્તુળના બે અગત્યના પ્રાંચલ કયા છે?

(A) કેન્દ્ર,વ્યાસ (B) ત્રિજ્યા,વ્યાસ (C) વ્યાસ,બિંદુ (D) કેન્દ્ર,ત્રિજ્યા

(48) નીચેના પૈકી કયું ને પોઇન્ટ રજૂ કરતો નિર્દેશક દર્શાવે છે?

(A) વર્તુળ (B) ચોરસ (C) લંબચોરસ (D) ચતુષ્કોણ

(49)ફ્રેમ પ્રતિ સેકન્ડ માટે સામાન્ય રીતે નીચેના પૈકી કઈ ગોઠવણ હોય છે?

(A) 15 (B) 30 (C) 24 (D) 28

(50) રેન્ડરિંગ માટે ફાઈલ કયા સ્વરૂપમાં સંગ્રહ કરવામાં આવે છે?

(A).sifz (B).gif (C).jpeg (D).tar

1

Noon

FIRST EXAM - 2025

STD : 11 : સમાજશાસ્ત્ર

DATE : 07/10/2025

TIME : 2 HOURS

MARKS : 50

વિભાગ : A

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો. (10)

(1) સામાજિક તથ્યનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
(A) ઇમાઈલ દુર્ખિમ (B) હર્બટ સ્પેન્સર (C) કાર્લમાર્કસ (D) ઑગસ્ટ કોંત

(2) ઇન્ડિયન સોશયોલિજકલ સોસાયટીના પ્રેરણાસ્ત્રોત કોણ હતા ?
(A) એમ. એન. શ્રીનિવાસ (B) જી. એસ. ઘૂર્ય
(C) આઈ. પી. દેસાઈ (D) એમ. એમ. શાહ

(3) સમાજશાસ્ત્ર કેવું વિજ્ઞાન છે ?
(A) ભૌતિક (B) સાંસ્કૃતિક (C) સામાજિક (D) નિયંત્રિત

(4) સામાજિક ભૂમિકા દરજ્જાનું કેવું પાસું છે ?
(A) પરિવર્તનશીલ (B) વર્તનલક્ષી (C) ગત્યાત્મક (D) સ્થિર

(5) માનવસમાજ અને શરીરરચનાની તુલના કોણે કરી છે ?
(A) રોબર્ટ મર્ટન (B) ઓગસ્ટકોંત (C) કાર્લ માર્કસ (D) હર્બટ સ્પેન્સર

(6) નીચેનમાંથી ક્યું જૂથ શાળાનું ઉપજુથ નથી ?
(A) શિક્ષકો (B) વિદ્યાર્થીઓ (C)કારકુનો (D) ગામડું

(7) AGIL મોડલ કયા સમજશાસ્ત્રીએ આપ્યું છે ?
(A) મેકાઇવર (B)મર્ટન (C) ટાલ્કોટ પાર્સન્સ (D) કાલમાર્ક્સ

(8) સામાજિક આંતરક્રિયા દ્વારા શું ઉદ્દભવે છે ?
(A) રોજગાર (B) સંસ્કૃતિ (C) સામાજિક સંબંધ (D) સમુદાય

(9) સામાજીક પ્રક્રિયા કઈ વિવિધતા સાથે સંકળાયેલી છે ?
(A) સાંસ્કૃતીક (B) જૈવિક (C) ભૌગોલિક (D) આર્થિક

(10) ગતિશીલતાની પ્રક્રિયા શું સૂચવે છે ?
(A) સામાજીકીકરણ (B) સંસ્કૃતિ (C) સ્થિરતા (D) સ્થાન-પરિવર્તન

વિભાગ : B

નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો (5)

(11) કાર્લ માર્કસે લખેલા પ્રસિદ્ધ પુસ્તકનું નામ જણાવો.
(12) સામાજિક વર્ગ એટલે શું ?
(13) સ્વાભાવિક ક્રમમાં ચાલતા વર્તનવ્યહારમાંથી કયા ધોરણો ઉદ્દભવે છે ?
(14) ઉપજૂથ એટલે શું ?
(15) ધ્યેય નક્કી કરવામાં કઈ બાબતો મહત્ત્વનો ભાગ ભજવે છે ?

વિભાગ : C

નીચેના પ્રશ્નોના ટુંકમાં જવાબ આપો (કોઈપણ 5, દરેકના 2 ગુણ છે) (10)

(16) સમાજશાસ્ત્રના વિકાસમાં યોગદાન આપનાર કોઈપણ પાંચ સમાજશાસ્ત્રીના નામ જણાવો.
(17) સમાજશાસ્ત્રની વિવિધ શાખાઓ જણાવો
(18) સામાજિક દરજ્જો અને ભૂમિકાનો ખ્યાલ સમજાવો.
(19) સમુદાયના લક્ષણો જણાવો.

(20) સામાજિક વ્યવસ્થાની વ્યાખ્યા આપો.

(21) સામાજિક પરિવર્તન એટલે શું ?

(22) સામાજિક ગતિશીલતા એટલે શું ?

(23) સહકાર એટલે શું ?

વિભાગ : D

નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો (કોઈપણ 5, દરેકના 3 ગુણ છે) **(15)**

(24) ભારતમાં સમાજશાસ્ત્રનો ઉદ્દભવ વિકાસ સમજાવો

(25) કાર્લ માર્ક્સ વિશે ટૂંકનોંધ લખો

(26) સામાજીક દરજ્જાના પ્રકારો ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

(27) સમાજના લક્ષણો સમજાવો.

(28) સામાજીક રચનાતંત્રના લક્ષણો સમજાવો.

(29) સામાજીક રચનાતંત્રનું AGIL મોડેલ સમજાવો.

(30) સામાજીક ગતિશીલતાના પ્રકારો સમજાવો

(31) નીચેનો ફકરો વાંચી પ્રશ્નોના જવાબ આપો

સંજોગો અથવા શરતો એટલે એવી બાબત જેને પાર કર્યા વિના ધ્યેય પ્રાપ્ત થઈ શકે નહીં. જે અવરોધોને પાર ન કરી શકે. તેને શરતો તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. ધ્યેય પ્રાપ્તિ માટે સંકલ્પ અને પ્રયત્નની જરૂર પડે છે. ધ્યેય પ્રાપ્તિમાં આવતા અવરોધો શરીરની અંદરના કે બહારના પણ હોઈ શકે છે.

પ્રશ્નો

(1) શરતો એટલે શું ?

(2) ધ્યેય પ્રાપ્તિ માટે શાની જરૂર પડે છે ?

(3) ધ્યેય પ્રાપ્તિમાં કેવા પ્રકારના અવરોધો આવે છે ?

વિભાગ : D

નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ આપો (કોઈપણ 2, દરેકના 5 ગુણ છે) **(10)**

(32) સામાજીક ધોરણોની વ્યાખ્યા આપી ધોરણોનાં લક્ષણો સમજાવો

(33) સામાજીક આંતરક્રિયાના સ્વરૂપ તરીકે સંઘર્ષના પ્રકારો સમજાવો.

(34) નીચેનો ફકરો વાંચી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (દરેકનો 1 ગુણ છે)

ધોરણો વ્યક્તિના વર્તનની યોગ્યતા કે અયોગ્યતા નક્કી કરે છે. વૈશ્વિક મૂલ્યોમાંથી ધોરણો ઉદ્દભવે છે. સામાજિક ધોરણો સમાજનું પીઠબળ ધરાવે છે. ધોરણોના પાલન બદલ વ્યક્તિને માન, પ્રતિષ્ઠા મળે છે. સામાજિક વ્યવસ્થા માટે ધોરણનું પાલન અનિવાર્ય છે. સમાજમાં ધોરણભંગ કરનાર વ્યક્તિઓની સંખ્યા વધે તો સમાજમાં અવ્યવસ્થા અને અંધાધૂધી સર્જાય છે. ધોરણભંગ બદલ વ્યક્તિને શિક્ષા, દંડ કે સજા પણ થઈ શકે છે. આથી ધોરણોનું પાલન સમાજમાં ખૂબ જ જરૂરી છે.

પ્રશ્નો

(1) સામાજિક ધોરણો શું નક્કી કરે છે ?

(2) ધોરણોનો ઉદ્દભવ શામાંથી થાય છે ?

(3) સમાજમાં ધોરણભંગ વર્તન વધે તો શું પરિસ્થિતિ સર્જાય ?

(4) સમાજનું પીઠબળ કયું છે ?

(5) ધોરણભંગ વર્તન બદલ વ્યક્તિને શું થાય છે ?

29

Noon

DATE : 08/10/2025

FIRST EXAM - 2025

S2TD : 11 : તત્વજ્ઞાન

TIME : 2 HOURS
MARKS : 50

વિભાગ : A

નીચે આપેલા દરેક પ્રશ્નોના વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) (10)

(1) ભાષા દ્વારા રજૂ થતી વિચારણાને શું કહેવામાં આવે છે ?

(A) આધાર વિધાન (B) આધાર વિધાનો (C) ફલિત વિધાન (D) દલીલ

(2) નીચેનામાંથી કયો શબ્દ કે શબ્દસમૂહ આધારવિધાન નિર્દેશક છે ?

(A) એટલે (B) પરિણામે (C) માટે (D) કારણ કે

(3) ગુણની દૃષ્ટિએ નિરુપાધિક વિધાનના કેટલા પ્રકાર પડે છે ?

(A) ત્રણ (B) ચાર (C) બે (D) પાંચ

(4) એકદેશી ઇયત્તાદર્શક તરીકે કયા શબ્દનો ઉપયોગ થાય છે ?

(A) સર્વ (B) કેટલાક (C) કોઈ પણ (D) દરેક

(5) સર્વદેશી નિરુપાધિક વિધાનમાં ઉદ્દેશય પદ કેવા પ્રકારનું હોય છે ?

(A) વ્યાપ્ત (B) અવ્યાપ્ત (C) એકદેશી (D) નિષેધવાચક

(6) સમાન પદ ધરાવતાં બે એકદેશી વિધાનો વચ્ચેના ગુણનો વિરોધ એટલે શું ?

(A) અંશવિરોધ (B) ઉપવિરોધ (C) પૂર્ણ વિરોધ (D) આશ્રયાશ્રિત વિરોધ

(7) સામ્યાર્થી અનુમાનના કુલ કેટલા પ્રકારો છે ?

(A) બે (B) ચાર (C) સાત (D) આઠ

(8) 'ના' વિધાનનું પ્રતિવિધાન શું થાય છે ?

(A) 'હા' (B) 'હ' (C) 'ના' (D) શક્ય નથી.

(9) 'તાજમહેલ સુંદર છે' એ વિધાન કયા પ્રકારનું છે ?

(A) સંયુક્ત વિધાન (B) નિષેધક વિધાન (C) સાદું વિધાન (D) શરતી વિધાન

(10) સત્યતાફલનલક્ષી સંયુક્ત વિધાનના કેટલા પ્રકારો છે ?

(A) પાંચ (B) ચાર (C) ત્રણ (D) બે

વિભાગ : B

નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 11 થી 15 સુધીના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (5)

(11) અનુમાનની શાબ્દિક રજૂઆતને શું કહે છે ?

(12) વર્ગ-સમાવેશનના સંબંધની કેટલી શક્યતાઓ છે ?

(13) વિધાન હંમેશાં કયા કાળમાં રજૂ થતું હોય છે ?

(14) કેવા પ્રકારના અનુમાનમાં આધારવિધાનની સંખ્યા હંમેશાં એક જ હોય છે ?

(15) અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્રને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?

વિભાગ : C

નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 16 થી 23 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ (પાંચ) 5 પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (દરેકના 2 ગુણ) **(10)**

(16) નીચેની દલીલમાં આધારવિધાન અને ફલિતવિધાન ઓળખી બતાવો.

(1) આજે વરસાદ આવશે

(2) કેમ કે આકાશમાં એ પ્રકારનાં વાદળાં છે.

(17) નીચે આપેલી દલીલ નિગમનલક્ષી છે કે વ્યાપ્તલક્ષી છે એ જણાવો.

કેટલાક કવિઓ માયાળુ છે.

સર્વ માયાળુ વ્યક્તિઓ સુખી હોય છે.

આથી કેટલીક સુખી વ્યક્તિઓ કવિઓ છે.

(18) નીચે આપેલાં વિધાનમાં ઉદ્દેશ્યપદ અને વિધેયપદ ઓળખાવો.

સર્વ વેપારીઓ સાહસિક છે.

(19) નીચે આપેલા નિરુપાધિક વિધાનના પ્રકાર જણાવી પદોની વ્યાપ્તિ જણાવો.

કોઈ પણ પ્રોફેસર અભણ વ્યક્તિ નથી.

(20) અનુમાન એટલે શું ?

(21) નીચે આપેલાં વિધાનનાં પ્રતિવિધાન અને પરિવર્તન મેળવો.

કેટલાક માણસો પરોપકારી વ્યક્તિઓ છે.

(22) વિધાનપરક અચલ એટલે શું ?

(23) તાર્કિકકારકની વ્યાખ્યા આપો ?

વિભાગ : D

નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 24 થી 31 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ પાંચ (05) પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (દરેકના 3 ગુણ) **(15)**

(24) નીચે આપેલા ફકરા પરથી માંગ્યા મુજબ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કેસસ્ટડી આધારિત પ્રશ્ન)

'વિચારણા'નો અર્થ 'તાર્કિક વિચારક્રિયા' એવો થાય છે. આમ તો આપણા મનમાં અનેકવિધ તરંગો કે છુટાછવાયા વિચારો ચાલતા હોય છે. પરંતુ આ છૂટાછવાયા વિચારો સાથે તર્કશાસ્ત્રને કોઈ સંબંધ નથી. તર્કશાસ્ત્રમાં તર્કબદ્ધ વિચારક્રિયાનો જ અભ્યાસ થાય છે. આ મુદ્દાની સ્પષ્ટતા માટે ડબલ્યુ ઈ. જોન્સને આપેલી 'વિચારણા' શબ્દની વ્યાખ્યા જોઈએ. 'વિચારણા એટલે સત્યજ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવાના હેતુથી કરવામાં આવતી માનસિક પ્રવૃત્તિ' જેને તર્કશાસ્ત્રમાં અનુમાન (**Inference**) તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.

(1) 'વિચારણા'નો અર્થ આપો.

(2) તર્કશાસ્ત્રમાં કઈ વિચારક્રિયાનો અભ્યાસ થાય છે ?

(3) વિચારણાની વ્યાખ્યા કોણે આપી ?

(25) તર્કશાસ્ત્રની ઉપયોગિતા જણાવો.

(26) વિધાન એટલે શું ? વિધાન અને વાક્ય વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

(27) નિરુપાધિક વિધાનનાં અંગો જણાવી તેની ઉદાહરણ સહિત સમજૂતી આપો.

(28) નીચે આપેલાં વિધાનનાં આશ્રયાશ્રિત વિરોધી, અંશ વિરોધી કે ઉપવિરોધી અને પૂર્ણ વિરોધી વિધાનો લખો.

કોઈ પણ સાધુ હિંસક વ્યક્તિ નથી.

(29) નીચે આપેલાં વિધાનનાં આશ્રયાશ્રિત વિરોધી, અંશ વિરોધી કે ઉપવિરોધી અને પૂર્ણવિરોધી વિધાનો લખો.

કેટલાક વેપારીઓ પ્રામાણિક વ્યક્તિઓ નથી.

(30) '↔' નું સત્યતાકોષ્ટક રચો.

(31) નીચે આપેલા વિધાનની સાંકેતાવલી, પ્રાતિક રજૂઆત અને પ્રકાર ઓળખાવો.

હિમાલય પર્વત છે અને ગંગા પવિત્ર નદી છે.

વિભાગ : E

નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 32 થી 34 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે (02) પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ લખો. (દરેકના 5 ગુણ) **(10)**

(32) નીચે આપેલા ફકરા પરથી માંગ્યા મુજબ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કેસસ્ટડી આધારિત પ્રશ્ન)

દલીલના ફલિત વિધાનને ઓળખી કાઢવામાં ઉપયોગી થતા શબ્દ કે શબ્દસમૂહને 'ફલિતવિધાન નિર્દેશક' (**Conclusion Indicator**) તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. એ જ રીતે દલીલના આધાર વિધાનને ઓળખી કાઢવામાં ઉપયોગી નીવડતો શબ્દ કે શબ્દસમૂહ 'આધાર વિધાનનિર્દેશક' (**Premise Indicator**) તરીકે ઓળખાય છે. 'એથી' 'આનો અર્થ એ કે', 'આના પરથી એમ સ્પષ્ટ થાય છે કે, 'પરિણામે', 'તો પછી', 'એટલે', 'એટલા માટે' વગેરે' શબ્દો કે શબ્દ સમૂહો ફલિતવિધાન નિર્દેશકો છે, કારણ કે એના પછી રજૂ થતું વિધાન ફલિત વિધાન હોય છે. 'કારણ કે', 'કેમ કે', 'એનું કારણ એ છે કે' વગેરે શબ્દો કે શબ્દ સમૂહો આધાર વિધાન નિર્દેશકો છે, કારણ કે એના પછી આવતું વિધાન આધાર વિધાન હોય છે.

(1) ફલ્તવિધાન નિર્દેશક કોને કહેોયિ છે ?

(2) આધારવિધાન નિર્દેશક કોને કહેવાય છે ?

(3) ફલલતવિધાન નિર્દેશકો કયા કયા છે ?

(4) આધારવિધાન નિર્દેશકો કયા કયા છે ?

(5) આધારવિધાન નિર્દેશકો કેટલા છે ?

(33) નીચે આપેલાં વિધાનને એક વખત સત્ય અને એક વખત અસત્ય માની તેમનાં વિરોધી વિધાનોની સત્યતા, અસત્યતા કે શંકાશીલતાનો નિર્ણય કરો.

કોઈ પણ માણસ અમર વ્યક્તિ નથી.

(34) શરતી વિધાન એટલે શું તેનું ઉદાહરણ, પ્રાતીક રજૂઆત, રૂપ અને સત્યતામૂલ્યના નિયમો સત્યતા કોષ્ટક દ્વારા સમજાવો.

Noon

DATE : 10/10/2025

FIRST EXAM - 2025

STD : 11 : हिन्दी

TIME : 2 HOURS

MARKS : 50

विभाग : A : पद्य विभाग

- **निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दिए गए विकल्पों में से चुनकर लिखिए ।** **(4)**

(1) इनमें से किन लोगों का ज्ञान व्यर्थ है ?

(A) जो आत्मज्ञान को छोड़ पत्थर की पूजा करते हैं । (B) जो नियमित भगवान की पूजा करते हैं।

(C) जो ईश्वर को नहीं मानते हैं । (D) जो प्रात:काल स्नान नहीं करते हैं ।

(2) कम्प्यूटर और सेटेलाईट के युग में आज भी सड़कों पर क्या दोड़ रही है ?

(A) साईकल (B) मोटरकार

(C) बैलगाडी (D) इनमें सें एक भी नहीं

(3) सत्य और न्याय के लिए क्या करना चाहिए ?

(A) मर मिट जना चाहिए । (B) भागना चाहिए ।

(C) छिप जाना चाहिए । (D) संघर्ष करना चाहिए ।

(4) परशुराम लक्ष्मणजी को कैसा बालक कहते है ?

(A) कम बुद्धिवावला (B) कुबुद्धि और कुटिल

(C) सुबुद्धि-शुशील (D) सुबद्धिवाला

जोड़े बनाइए । **(2)**

	अ	ब
(5)	साधो, देखो जग बौराना	राजेश जोशी
(6)	शिक्षक के नाम एक पत्र	कबीर
		अब्राहम लिंकन

- **निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए ।** **(2)**

(7) कुछ पुरानी चीजों के पक्ष में आधुनिकता की परिचायक कौन-सी चीजें हैं ?

(8) दूसरों के साथ बालक को कैसा व्यवहार करना चाहिए ?

- **निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर दो-तीन वाक्य में लिखिए । (किन्ही दो)** **(4)**

(9) पीर-औलिया को क्यों नहीं जान पाये ?

(10) कवि ने चम्पा को पढ़ने के लिए कहा तो उसने क्या जवाब दिया ?

(11) कुछ पुरानी चीजों के पक्ष में आधुनिकता की परिचायक कौन-सी चीजें हैं ?

- **निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर पाँच-छ वाक्य में लिखिए ।** **(3)**

(12) लिंकन अपने पुत्र के अंदर कौन-कौन से गुण विकसित करना चाहते थे ?

अथवा

(12) परशुरामजी का क्रोध देखकर लक्ष्मणजी क्या कहते हैं ?

विभाग : B : गद्य विभाग

- **निम्नलिखित विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए ।** (4)

(13) शैल्फ के ऊपर रखा पत्थर का टुकड़ा कैसा है ?

(A) चिकना (B) मुलायम (C) खुरदरा (D) ऊबड़-खाबड़

(14) हृदय की चोट किससे ठीक होती है ?

(A) दवाई से (B) स्मृति से (C) विस्मृति से (D) वरदान से

(15) अजंता की गुफा के समीप कौन-सी नदी है ?

(A) नर्मदा (B) बाधुरी (C) सरयू (D) विश्वामैत्री

(16) पंचलाईट कितने रुपये में खरीदा गया ?

(A) पाँच कोड़ी (B) दो कोड़ी (C) सात कोड़ी (D) सौ कोड़ी

जोड़े बनाइए । (2)

अ	ब
(17) चंन्द्रशेखर आज़ाद	रामवृक्ष बेनीपुरी
(18) पंचलाइट	सद्गुरु शरण अवस्थी
	फणीश्वरनाथ 'रेणु'

- **निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए ।** (2)

(19) हम भारतमाता की जय बोलते हैं तो किसकी जय बोलते हैं ?

(20) महतो टोली ने पेट्रोमेक्स खरीदने के लिए पैसे का इन्तजाम कैसे हुआ था ?

- **निम्नलिखित प्रश्नों का उत्तर दो-तीन वाक्य में लिखिए । (किन्दी दो)** (4)

(21) अजन्ता के चित्रों में कौन-सी कहानियाँ हैं ?

(22) चंद्रशेखर आज़ाद के विषय में निर्विवाद रूप से क्या कहा जा सकता है ?

(23) लोग एक दूसरे का मुँह क्यों ताकने लगे ?

- **निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर पाँच-छ वाक्य में लिखिए । (किन्ही एक)** (3)

(24) किस बात की कल्पना लेखक को भावमुग्ध कर देती हैं ?

अथवा

(24) पेट्रोमेक्स जलाने में क्या-क्या यत्न किये जाते हैं ? अपने शब्दों मे लिखिए ।

विभाग : C : व्याकरण

- **निम्नलिखित शब्दों के समानार्थी शब्द लिखिए ।** (1)

(25) बौरानी

- **निम्नलिखित शब्दों के विलोम शब्द लिखिए ।** (1)

(26) असफता

- **निम्नलिखित शब्दों में से उपसर्ग अलग कीजिए ।** (1)

(27) कायरता

- **निम्नलिखित मुहावरे का अर्थ लिखकर वाक्य प्रयोग कीजिए ।** (2)

(28) दिलका मेल दूर होना ।

- **निम्नलिखित कहावत का अर्थ दीजिए ।** (1)

(29) आँखे चार होना ।

विभाग : D : अर्थग्रहण

- **निम्नलिखित अपठित पद्यांश का भावार्थ लिखिए ।** (3)

(30) ''बुरा जो देखन मैं चला, बुरा न मिलिया कोय ।
जो दिल खोजा आपना, मुझसे बुरा न कोय ।।''

- **निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए ।** (3)

पुस्तकें हमारे जीवन की सच्ची साथी होती हैं । वे न हमें धोखा देती हैं, न थकती हैं और न ही किसी स्वार्थ के साथ हमारा साथ छोड़ती हैं । जब भी हमें कुछ नया सीखना होता है, या मन उदास होता हैं, तब पुस्तें हमारी मदद करती हैं ।ज्ञान, मोरंजन, प्रेरणा और शांति - यह सब हमें पुस्तकों से मिलता है । महापुरुषों का जीवन, उनकी बातें और उनके विचार हमें पुस्तकों के माध्यम से ही जाननने को मिलतें हैं । अच्छी पुस्तके पढ़ने से हमारा चरित्र मजबूत होता है और सोचने की शक्ति बढ़ती है । हर विद्यार्थी को प्रतिदिन कुछ समय पुस्तक पढ़ने के लिए निकालना चाहिए । पुस्तकालय इस दिशा में बहुत मददगार स्थान है । वहाँ हर विषय की किताबें मिलती हैं। हमें पुस्तकों का आदर करना चाहिए और उन्हें अपने सबसे अच्छे मित्र की तरह समझना चाहिए ।

प्रश्न :

(31) लेखक के अनुसार पुस्तकें कैसी मित्र होती हैं ?

(32) पुस्तकें हमें किन-किन रूपों में सहायता देती हैं ?

(33) विद्यार्थी को पुस्तकों से कैसा संबंध रखना चाहिए ?

विभाग : E : लेखनकार्य

- **निम्नलिखित सूचनानुसार पत्र लिखिए ।** (3)

(34) आपके मित्र को हाल ही में हुई परीक्षा में सफलता नहीं मिली है । उसे एक पत्र लिखिए जिसमें आप उसे सांत्वना दे, उसका मनोबल बढ़ाएं, और भविष्य में अच्छी तैयारी के लिए प्रोत्साहित करें ।

- **निम्नलिखित विषय पर 200 शब्दों में निबंध लिखिए । (किन्ही एक)** (5)

(35) हिस दिन मैं बहुत खुश हुआ-हुई :

(सूत्रबिंदु : यह दिन का कब था – किस कारण से विशेष था – कौन-कौन साथ था – क्या हुआ जिससे खुशी मिली – उस समय क्या महसूस हुआ – आज भी क्या याद है ।)

अथवा

मेरा प्रिय ऋतु (मौसम) :

(सूत्र बिंदु : ऋतु का नाम – उस समय का वातावरण – क्या करना पसंद है – इस ऋतु में क्या खास होता है – (त्यौहार, खाना, कपड़े) – यह ऋतु क्यों पसंद हैं – इससे जुड़ी कोई खास याद।)

अथवा

ऐतिहासिक स्थल की सैर :

(सूत्र बिंदु : स्थिल का नाम और स्थान – वहाँ कब और किसके साथ गए – क्या-क्या देखा – स्थान का ऐतिहासिक महत्त्व – क्या जाना और सीखा – वहाँ जाने का अनुभव कैसा रहा ।)

1

FIRST EXAM - 2025

Noon

STD : 11 : ભૂગોળ

DATE : 13/10/2025 **TIME : 2 HOURS**

MARKS : 50

વિભાગ : A

* **નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 1 થી 10 સુધીના પ્રશ્નોમાં આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. (દરેકનો 01 ગુણ)** **(10)**

(1) વિશ્વનો પ્રથમ ભૂગોળવિદ કોણ છે ?.

(A) થેલ્સ (B) ઈબ્ન બતુતા (C) કાર્લ રિટર (D) ભાસ્કરાચાર્ય

(2) સૌર પરિવારના ઉપગ્રહોની કુલ સંખ્યા કેટલી છે ?

(A) 173 (B) 141 (C) 09 (D) 136

(3) બિગબેંગનો સિદ્ધાંત આપનાર કોણ ?

(A) લિમિત્રે (B) હબ્બલ (C) ઓટો શ્મિડ (D) લાપ્લાસ

(4) રોબિન્સન સોનાની ખાણ કયા દેશમાં છે.

(A) દક્ષિણ આફ્રિકા (B) દક્ષિણ કોરિયા (C) રશિયા (D) યુ.એસ.એ.

(5) પૃથ્વીનું ભૂગર્ભ કયા નામે ઓળખાય છે ?

(A) સાઈમા (B) સિયાલ (C) નિફે (D) મેન્ટલ

(6) કયો દેશ જ્વાળામુખીનો ઉપયોગ ભૂ-તાપીય ઊર્જા મેળવવા કરે છે ?

(A) શ્રીલંકા (B) જાપાન (C) ભારત (D) ઈરાન

(7) કયા સાધનથી ભૂકંપની તીવ્રતા માપી શકાય છે ?

(A) સિસ્મોગ્રાફ (B) બેરોગ્રાફ (C) એનિમોમિટર (D) બેરોમિટર

(8) જળસ્વરૂપો દર્શાવવા માટે કયાં રંગનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?

(A) વાદળી (B) લીલો (C) કાળો (D) લાલ

(9) ગ્રેનાઈટ ખડક કયા પ્રકારના ખડકનું દૃષ્ટાંત છે ?

(A) પ્રસ્તર (B) આગ્નેય (C) રૂપાંતરિત (D) એકપણ નહીં.

(10) આરસપહાણ ખડક કયા પ્રકારના ખડકનું દૃષ્ટાંત છે ?

(A) આગ્નેય (B) પ્રસ્તર (C) રૂપાંતરિત (D) જ્વાળામુખીય

વિભાગ : B

* **નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 11 થી 15 પ્રશ્નોના જવાબ એક બે વાક્યમાં લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)** **(5)**

(11) સૂર્યમંડળ વિશે માહિતી આપનાર ભારતીય ભૂગોળવિદ કોણ હતા ?

(12) ભૂગોળ શબ્દનો અર્થ લખો.

(13) નકશામાં રેલમાર્ગ દર્શાવવા કયો રંગ વાપરવામાં આવે છે ?

(14) નકશામાં પીળા રંગથી શું દર્શાવવામાં આવ છે ?

(15) ખનીજના મુખ્ય પ્રકારો જણાવો.

વિભાગ : C

* **નીચે આપેલ પ્રશ્ન નં. 16 થી 23 સુધીના કોઈપણ 5 પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (દરેકના 2 ગુણ) (10)**

(16) જોવિયન ગ્રહો અને પાર્થિવ ગ્રહોનાં નામ લખો.

(17) સાઈમા સ્તરમાં કયા ખનીજ તત્ત્વો આવેલા છે ?

(18) પૃથ્વીની આંતરિક રચના અનુસાર કેટલા વિભાગો પડે છે ?

(19) 'પેન્જિઆ'નો અર્થ સમજાવો..

(20) કયા ગોળાર્ધને જળગોળાર્ધ કહેવામાં આવે છે ? શા માટે ?

(21) નકશાના મુખ્ય અંગો જણાવો.

(22) નકશામાં પ્રમાણમાપ દર્શાવવાની મુખ્ય પદ્ધતિઓ જણાવો.

(23) પૃથ્વીની ઉત્પત્તિ સમજાવતા સિદ્ધાંતો કયા કયા છે ?

વિભાગ : D

* **નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 24 થી 31 સુધીના કોઈ પણ 05 પ્રશ્નોના જવાબ મુદ્દાસર આપો. (દરેકના 3 ગુણ)** **(15)**

(24) ભૌતિક ભૂગોળના પેટા વિભાગો જણાવી તેમનું ટૂંકમાં વર્ણન કરો.

(25) માનવ ભૂગોળ વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

(26) સૂર્ય વિશે ટૂંકનોંધ તૈયાર કરો.

(27) એક તારક ઉત્કલ્પના - ટૂંકનોંધ લખો.

(28) ભૂકંપ થવાના કારણો લખો.

(29) જ્વાળામુખીની સર્જનાત્મક અસરો જણાવો.

(30) ભૂમિ સ્વરૂપ એટલે શું ? ભૂમિ સ્વરૂપના પ્રકાર સમજાવો.

(31) નીચે આપેલ ફકરો વાંચી આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (દરેકનો 1 ગુણ)

વિશ્વમાં કુલ સાત મુખ્ય ભૂ-તક્તિઓ છે. ભારતીય ભૂ-તક્તિ તેમાની એક છે. આ ભૂ-તક્તિ ભારતીય ઉપખંડ, ઓસ્ટ્રેલિયા ખંડ, ટાસ્માનિયા, ન્યૂઝિલેન્ડ, હિંદ મહાસાગરનું તળિયું અને પેસેફિક મહાસાગરના નૈઋત્ય વિસ્તારનાં તળિયાની બનેલી છે. ભારતીય ભૂ-તકતિના ઉત્તર પૂર્વ તરફ સરકાવાનાં કારણે ભારતીય ભૂ-તક્તિ અને પૂરેશિયન ભૂ-તક્તિ વચ્ચે દબાણ સર્જાય છે. તેના પરિણામે હિમાલય પર્વત શ્રેણીઓનું સર્જન થયું છે અને આજે પણ તેમાં ભૂકંપો થતા રહે છે. એપ્રિલ 2015માં નેપાળમાં થયેલો ભૂકંપ આ જ પ્રક્રિયાનું પરિણામ છે. ભારતીય ભૂ-તક્તિ આશરે 15 મિલિયન વર્ષ પહેલાં એન્ટાકાટિકાથી છૂટી પડ્યાનો અંદાજ છે. આ ભૂ-તક્તિએ અત્યાર સુધીમાં આશરે 5000 કિમી અંતર કાપ્યું હોવાનું મનાય છે.

(1) હિમાલય પર્વત શ્રેણીઓનું સર્જન કઈ રીતે થયું છે ?

(2) ભારતીય ભૂ-તક્તિની રચના શેમાંથી થઈ છે ?

(3) ભારતીય ભૂ-તક્તિએ કેટલા કિમી અંતર કાપ્યું છે ?

વિભાગ : E

* **નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 32 થી 34 સુધીના કોઈપણ 2 પ્રશ્નોના જવાબ સવિસ્તાર આપો. (દરેકના 5 ગુણ)** **(10)**

(32) ભૂકંપની વિનાશક અસરો વર્ણવો.

(33) ખનીજની વ્યાખ્યા આપી તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.

(34) નીચેનો ફકરો વાંચી આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)

ભૂકંપનો અભ્યાસ કરતા વિજ્ઞાનને ભૂકંપ-વિજ્ઞાન કહે છે. ગ્રીક ભાપાના સિસમોસ શબ્દ પરથી આ શબ્દ બન્યો છે જેનો અર્થ ભૂકંપ થાય છે. ભૂકંપ આલેખક દ્વારા ભૂકંપની તીવ્રતા અને ઉદ્દભવ કેન્દ્ર વિશે માહિતી મળે છે. જુદા જુદા સ્થળોએ રાખેલા ભૂકંપ આલેખર ઉપર નોંધાયેલાં ભૂકંપ આલેખોની સરખામણી કરતાં ભૂકંપ ઉદ્દભવ સ્થાન અને ભૂકંપની નિગમન કેન્દ્રની જાણકારી મળે છે. ભારતમાં મુંબઈ, કોલકાતા, દિલ્લી અને દહેરાદુન, હૈદરાબાદ તેમજ ગુજરાતમાં રાજકોટ, વડોદરા, ગાંધીનગર વગેરે શહેરોમાં ભૂકંપ આલેખક કેન્દ્રોની સ્થાપના કરવામાં આવેલ છે. ભૂકંપ માપવાના બે માપક્રમ આપવામાં આવ્યા છે. જેમાં રિક્ટરક એ ભૂકંપની તીવ્રતા માપે છે અને માર્કાલી એ ભૂકંપની વ્યાપકતા માપે છે.

પ્રશ્નો :

(1) 'સિસમોસ' શબ્દ કઈ ભાપા પરથી બન્યો છે ?

(2) ભારતમાં કયા સ્થાનો એ ભૂકંપ કેન્દ્રોની સ્થાપના કરેલ છે ?

(3) ગુજરાતમાં કયા સ્થાનોએ ભૂકંપની સ્થાપના કરેલ છે ?

(4) ભૂકંપ માપવાના માપક્રમ કયા કયા છે ?

(5) ભૂકંપ આલેખક દ્વારા કઈ માહિતી મળે છે ?

786

FIRST EXAM - 2025

Noon

STD : 11 : સંસ્કૃત (SCI./COMM.) **TIME : 2 HOURS**

DATE : 14/10/2025 **MARKS : 50**

SECTION : A

- **अद्योलिखितानां पद्यनाम् अनुवादं कुरुत । (કોઈપણ એક)** **(4)**
  પદ્યખંડનો માતૃભાષામાં અનુવાદ કરો.

(1) समानो मन्त्र: समिति: समानी समानं मन: सह चित मेषाम् ।
समानं मन्त्रमभि मन्त्रये व: समानेन वो हविषा जुहोमि ।।

अभयं मित्रादभयममित्रादभयं ज्ञातादभयं परोक्षात् ।
अभयं नक्तमभयं दिवा न: सर्वा आशा मम मित्रं भवन्तु ।।

(2) एतेषां सर्ववृक्षाणामुच्छेदं न तु कारयेत् ।
सर्वधर्न विशषेण प्रयतेत हंयकन्द्रित: ।।

यथा वृक्ष: तथा पुत्र: सदा श्रेयस्करावुभौ ।
विना वृक्षं गृहं शून्य पुत्रहीनं कुलं तथा ।।

- **अद्योलिखितानां शब्दानाम् उपरि विवरणात्मिकां टिप्पणी लिखत ।** **(2)**
  વિવરણાત્મક નોંધ લખો.

(3) अभयम् अथवा शौचम्

- **पद्यस्य पूर्ति कुरुत । (શ્લોક પૂર્તિ કરો.)** **(2)**

(4) यथा वृक्ष: .... कुलं तथा ।।

अथवा

एकेनापि .... सुपुत्रेण कुलं यथा ।।

- **નીચે આપેલા વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધીને સાચો વિકલ્પ લખો.** **(2)**

(5) परोक्षार्थस्य दर्शकं किमस्ति ?

(A) धृति: (B) बुद्धि: (C) विद्या (D) सत्यम्

(6) पादप: पादै: किं करोति ?

(A) खादति (B) पिबति (C) चलति (D) गच्छति

SECTION : B

- **નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો માતૃભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણ એક)** **(4)**

(7) एवंप्रकारकं पृथुचरितं पुराणेषु वर्णितमस्ति । वस्तुत: इदमेकं रूपकमस्ति । तदनुसारं राजा गोपाल:, भूतलं गौ:, दोहनं कृषिकर्म, दुग्धम् च अन्नम् अस्ति । अर्थात् पृथुरूप: गोपाल: भूतलरूपां गां कृषिकर्मणा दुदोह। अस्मिन् दोहनकर्मणि अन्नरूपं दुग्धं च प्राप्तवान् ।

(8) एकदा अनेकवर्षाणां परिश्रमेण रचितं सद्य: प्रकाशितं मदीयं पुस्तकमेकम् आदाय अहम् एकस्य साहित्यमर्मज्ञस्य नेतु: समीपमगच्छम् । अस्य पुस्तकस्य विषय:, तस्य प्रस्तुति:, मुद्रणसौष्ठवं, चित्रयोजनं चेति सर्वमपि सुन्दरमासीत् । नेतृमहोदयायम् पुस्तकमिदम् अवश्यं रुचिकरं भविष्यतीति मे दृढा श्रद्धा । तेनाहं निश्चिन्त: आसम् ।

- **विवरणात्मिकां टिप्पणी लिखत ।** **(2)**
  વિવરણાત્મક નોંધ લખો.

(9) किन्तुकुन्त: अथवा अजातशत्रु:

- **अद्योदत्तानां रिक्तस्थानानां पूर्ति कुरुत ।** **(2)**
નીચે આપેલી ખાલી જગ્યા પૂરો.

(10) कृषिपाशुपाल्ये वाणिज्या च .... । (आन्वीक्षिकी , वार्ता)

(11) ....गोरूपम् अस्ति । (जलम् , भूतलम्)

- **अद्योदतानां प्रश्नानां विकल्पेभ्य: उचितं विकल्पं चित्वा उत्तरं लिखत ।** **(2)**
નીચે આપેલા પ્રશ્નોના વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધીને સાચો વિકલ્પ લખો.

(12) कस्य कुटिलता प्राय: सर्वत्र विराजते ?

(A) मानवस्य (B) देवेस्य (C) किन्तो: (D) राज्ञः

(13) पुरा काले हनुमता किं लडिश्वतम् ?

(A) पृथिवी (B) अरण्यम् (C) समुद्रः (D) हिमालय

SECTION : C

- **अधोदत्तानां गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृत भाषायां लिखत ।** **(4)**
નીચે આપેલા ગદ્યખંડને વાંચીને સંસ્કૃત પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં લખો.

(14) स्वायंम्भुवस्य मनो: वंशे अङ्गनामक: राजा अभवत् । स: दयालु धर्मनिरत: च आसीत् । तस्य वेननामक: पुत्र: समभवत् । स: दयालु: धर्मनिरत: च आसीत् । तस्य वेननामक: पुत्र: सम्भवत् । स: क्रूर: अधर्मनिरत च आसीत् । तेन यज्ञ-दानादीनि सत्कर्मणि निषिद्धानि । दुर्जना: सत्कारिता: सज्जना: च दुष्कारिता: । फलत: चौरादीनां प्रवृत्ति सर्वत्र प्रवर्तिता ।

प्रश्न : (A) अऽगनामक: राजा कस्य वंशे अभवत् ?
(B) वेन: कीदृश: आसीत् ?
(C) वेनेन के सत्कारिता: क दुष्कारिता: ?
(D) केषा प्रवृत्ति: सर्वत्र प्रवर्तिता ?

- **समीक्षात्मिकां टिप्पणीं लिखत ।** **(2)**
સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો. (કોઈપણ એક)

(15) वर्षावर्णनम् પદ્યને આધારે વર્ષાઋતુનું વર્ણન.

(16) હનુમાનના પાત્રની વિશેષતાઓ.

- **अद्योदत्तं ससंदर्भ स्पष्टीकरणं कुरुत ।** **(2)**
નીચે આપેલા સસંદર્ભ સમજાવો. (કોઈપણ એક)

(17) त्र्य्या हि रक्षितो लोक: प्रसीदति न सीदति ।

(18) तस्मात् क्रोधं विवर्जयेत ।

- **अद्योदत्तं वाक्ये: क: वदति इति चित्वा लिखत ।** **(2)**
નીચે આપેલા વાક્યો કોણ બોલે છે તે શોધીને લખો.

(19) किमहं भोजगष्ठयां गन्तुं समर्थ: अस्मि । (वैद्य: , लेखक:)

(20) अये, वयमरण्यचारिण: (हनूमान् , भीमसेन:)

SECTION : D

- **अधोदत्तं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम उत्तराणि संस्कृत भाषायां लिखत् ।** **(3)**

(21) नर्मदातीरे विशाल: शाल्पलीतरु: अवर्तत । तत्र नीऽषु खगा: सुखेन अवसत् । अत एकदा वर्षासु महती वृष्टि बभूव । तत: वानरा: तरुतले अकम्पन्त । तान् दृष्ट्वा खगै: कृपया उक्तम् । भो भो वानरा: शृणुत । अस्माभि: नीडा: निर्मिता: युयं तु हस्तपादादिभि: संयुक्ता: । किमर्थं दयं त्रासम् अनुभवय ?

(A) शाल्मलीतरुः कुत्र अवर्तत ?

(B) खगाः कुत्र कीदृशेन च अवसन् ?

(C) अकदा कि बभूव ?

- **अद्योदत्तानां प्रश्नानां गुर्जरभाषायाम् उत्तराणि लिखत । (4)**
  નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ ગુજરાતી ભાષામાં લખો.

(22) પરસ્પર કોની જેમ સ્નેહ કરવાનો છે ?

(23) ભોજન સમારંભમાં લેખક શા માટે કશું ખાઈ શક્યા નહીં ?

(24) વાર્તા એટલે શું ?

- **अद्योदत्तानां रिक्तस्थानानां पूर्ति कुरुत । (3)**
  રિક્તસ્થાનની પૂર્તિ કરો.

(25) समानेन वो .... जुहोमि । (मनसा , हविषा)

(26) वेनः .... आसीत् । (क्रूरः , दयालु)

(27) वृक्षाणाम् .... न विद्यते । (अचेतन्यम् , चैतन्यम्)

SECTION : E

- **परिचयात्मिकां टिप्पणीं लिखत । (4)**
  પરિચયાત્મક નોંધ લખો. (કોઈપણ બે)

(28) સામવેદ

(29) ઉપનિષદ

(30) પંચતંત્ર

- **छन्दः अथवा अलङ्कारं स्पष्टं कुरुत । (2)**
  છંદ અથવા અલંકાર સમજાવો. (કોઈપણ એક)

(31) શબ્દાલંકારની વ્યાખ્યા આપી ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

(32) અનુષ્ટુપ છંદની સમજૂતી આપો.

- **નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધ સાચો જવાબ લખો. (4)**

(33) સૂક્ષ્મ વસ્તુને પકડવા સ્થૂળ વસ્તુનો ઉપયોગ કરીએ તો મજાકને પાત્ર બનીએ - આ પ્રક્રિયા માટે કયો ન્યાય વપરાય છે ?

(A) सिंहावलोकन न्याय (B) शुण्डासूचि न्याय

(C) प्रङ्कप्रक्षालन न्याय (D) वृद्धकुमारीवाक्य न्याय

(34) 'સંહિતાગ્રંથ' કોને કહેવાય છે ?

(A) વેદ (B) રામાયણ (C) ઉપનિષદ (D) મહાભારત

(35) 'સામાન્ય જનતાના વેદ' તરીકે કયા વેદને ઓળખવામાં આવે છે ?

(A) ઋગ્વેદ (B) યજુર્વેદ (C) સામવેદ (D) અથર્વવેદ

(36) પંચતંત્રના રચયિતા કોણ છે.

(A) વિષ્ણુ શર્મા (B) પં. મથુરાનાથ (C) નારાયણ ભટ્ટ (D) વેદ વ્યાસ